

SENSE JUSTÍCIA NON I A PATZ

Autora: Paula Palacin Batmala.

Tutor: Marcel Mayoral Esport.

Modalitat deth treball: Sociau.

Centre: Institut d'Aran.

An: 2021-2022

ARREGRAÏMENTS

En prumèr lòc, voi arregraïr ath mèn tutor Marcel Mayoral Espot, qui damb es sues coneishences e supòrt me guidèc a trauès de cadua des estapes d'aguest projècte entà arténher es resultats prepausadi.

Seguidament, voi arregraïr ara advocada Montse Cardet per brindar-me fòrça recorsi e estruments que sigueren de besonh entà amiar a tèrme eth procès d'investigacion. Atau coma, dar-me era oportunitat d'assistir a un judici. D'auer pas estat pera sua incondicionau ajuda non auesse pas pogut arribar ad aguesti resultats.

Tanben, voi arregraïr-li eth temps dedicat ath advocat José María Sánchez de la Puerta, que maugrat eth sòn mau estat de salut me atenguec e arresponec a totes es mies qüestions sense cap problèma.

Fin finau, voi arregraïr a toti es mèns companhs e ara mia família, per apiejar-me encara quan es mèns ànims baishauen. Mès que mès, voi hèr mencion des mèns pairs, que tostemp sigueren ací entà dar-me mots de supòrt e ua abraçada reconfortanta entà renauir energies.

Fòrça gràcies a toti.

ENSENHADOR:

INTRODUCCION.....	3
-------------------	---

PART TEORICA**PART I. INTRODUCCION SUS ES JUDICIS**

1. ¿QUÉ EI UN PROCÈS JUDICIAU?.....	6
A) Procès judiciau penau e procès judiciau civiu.....	7
B) Com foncione.....	8
2. PRINCIPAUS ORDES JURISDICCIONAUS.....	9
A. Orde civiu.....	9
B. Orde Contenciós-administratiu.....	9
C. Orde Sociiau.....	9
D. Orde Penau.....	9
3. ER ORDE PENAU E ES PRINCIPAUS PROCEDIMENTS PENAUS.....	10
A. Eth procediment ordinari.....	10
B. Eth procediment abreujat.....	10
C. Eth procediment rapid.....	10
D. Procediment susdelictes leugèrs.....	10
E. Procèssi especiaus.....	10
a. Procediment de Jurat.....	11
b. Procediment penau de menors.....	11
4. ES FASES DETH PROCEDIMENT PENAU ORDINARI.....	12
A. Inici	12
B. Fasa d' Instruccion.....	12
C. Fasa Intermedia.....	12
D. Judici orau.....	13
E. Sentència.....	13
F. Fase d'execucion.....	13

PART II. ANALISI SUS ETH CAS BRETÓN

5. CRONOLOGIA DETH CAS BRETÓN.....	14
6. INTRODUCCION ATH CAS BRETÓN.....	17
7. PERFIL CRIMINOLOGIC DER AUTOR.....	20
8. CLASSAMENT JURIDIC DES HÈTS.....	22
A. Assassinat.....	23
B. Omicidi.....	25

C. Alevosía.....	26
9. HÈTS PES QUE BRETÓN EI COLPABLE.....	28
10. DECLARACIONS DE BRETÓN.....	31
11. DILIGÈNCIES DE INVESTIGACION E PRÒVES PERICIAUS.....	35
12. MESURES CAUTELARES.....	38
13. REPERCUSION MEDIATICA DETH CAS.....	41
14. ETH PROCEDIMENT PENAU DEUANT ETH TRIBUNAU DETH JURAT...	42
A. Fasa d’Instruccion.....	42
B. Fasa intermediaria.....	43
C. Judici orau.....	44
D. Sentència.....	45
<u>PART PRACTICA</u>	
1. ENTREVISTA A JOSÉ MARÍA SÁNCHEZ DE PUERTA.....	48
2. CONCLUSIONS SUS ES ENQUÈSTES REALIZADES DETH CAS BRETÓN.....	51
3. ANALISI D’UN JUDICI CIVIU.....	57
 CONCLUSIONS.....	62
 HÒNTS D’INFORMACION.....	65
 ANNÈXES.....	68
 ANNÈXE 1: Audio Entrevista José María Sánchez de la Puerta.....	70
 ANNÈXE 2: Enquèstes.....	71

I- INTRODUCCION

Eth present treball se centre ena analisi d'un des procèssi penaus mèns coneishudi e mèns mediatics des darrèri tempsi en Espanha, eth Cas Bretón.

Eth Cas Bretón se coneish pes eveniment restacadi damb era desaparicion e mòrt des frairs Ruth Bretón Ortiz, de sies ans, e José Bretón Ortiz, de dus, desapareishudi eth 8 d'octobre de 2011 ena ciutat de Córdoba. Ambdús moriren a mans deth sòn pair, José Bretón Gómez, e es sòns cadavres sigueren calcinadi per aguest madeish, sense a pena deishar rèstes identificables des menors. Eth cas siguec objècte d'ua fòrta cobertura mediatica, iniciaument pr'amor qu'eth pair assegurèc qu'es mainatges desapareisherén pendent ua distraccion d'eth, mentre jogauen en un parc dera ciutat cordobesa.

Eth treball s'estructure en tres grani blòcs principaus, en tot distinguir atau, ena prumèra part ua breu introduccion sus es judicis, seguidament, coma part principau e important deth treball, her analisis deth cas Bretón e fin finala ua part practica.

Era prumèra des tres parts consistís en ua explicacion introductòria sus es judicis, entà poder mèns endauant analizar aguest cas en tot conéisher ja toti es concèptes d'un procès judiciu e tot çò qu'ac compause (fases, Ordens...).

Seguidament, era dusau part se centre en analisi complet deth cas Bretón.

Er objectiu principau ei hèr ua analisi der assassinat des dus mainatges de cuyos pairs Ruth e José Bretón. Aguesti dus mainatges sigueren asesinadi peth sòn pair en un atac clar contra era intencion dera sua esposa de divorciar-se.

Prumerament, analizarè toti es hèts provadi deth cas, des d'ua perspectiva viscuda des de dehòra, damb un estudi en prigondor entà conéisher toti es detalhs e çò que s'amague darrèr de tot çò que se pense o passèc.

Tanben, coma idèa principau, ei descobrir eth perque d'assassinar as sòns hilhs d'aguesta forma tan crudèla, descorbir era causa qu'aguest cas portèc a realizar un judici, endonviar e descríuer com siguec aquest judici, coma acabèc, a quines conseqüències portèc e sustot era repercussion mediatica qu'auèc respecte ara gent qu'ac viuie des de dehòra, ei díder com influís era opinion dera gent respecte ad aquest cas.

Entà desvolopar aquesta part deth trabalh de recerca, partiram des ipotèsis següentes: En primèr lòc, voi demostrar o veir s'era pression dera gent e mejans de comunicacion (tele, ràdio, premsa, hilats sociaus) pòden/an de influenciar en un judici (repercussion mediatica). D'otra banda, coma dusau ipotèsis: “Eth cas Bretón forme part d’ua violéncia vicària”. Ua qüestion que serà contestada enes següents apartats deth trabalh mejançant era influéncia des mejans de comunicacion e moment istòric en eth que se tròbe.

Era darrèra ipotèsi ei, “Aquest cas se classifique coma assassinat e pas coma omicidi”, qu'a mesura qu'auanci eth trabalh ac endonviaré.

Finauemet, era darrèra part deth trabalh consistís en ua part practica qu'aplete ua entrevista a ua persona essenciau pendent aquest procès de judici (er advocat de José Bretó). Tanben eth resultat d'ua serie de encuestes realizades ara gent deth pòble entà atau conéisher ua opinion mès extèrna. E per últim, coma part importanta, assistir a un judici entà poder conéisher coma se defenen es advocats deuant eth cas e com actue eth jutge.

Atau madeish, è escuelhut aquest tèma restacat damb es judicis, entre d'outes arrasons, pera mia grana passion peth contorn criminalistic e penau restacat damb eth dret. Decidi hèr eth trabalh d'aquest tèma donques que m'agradarie en un futur estudiar un doble grad de dret damb criminologia e atau poder arribar a conéisher mès prigondament eth mon dera justícia, veir coma hèn es advocats entà lidiar damb es casi, com les ajuden e com sagen de guanhar eth judici, que les pòt deishar liures as sòns defenudi o passar eth rèste dera sua vida ena preson.

En conclusion, aquest trabalh de recerca rebat era importància des advocats e des jutges deuant aquesti tipus de casi tant mediatics, como ei eth Cas Bretón.

PART TEORICA

PART I. INTRODUCCION SUS ES JUDICIS

I- ¿QUÉ EI UN PROCÈS JUDICIAU?

Un còp qu'era denóncia arribe ath jutjat, s'inície eth procès judiciau. Pòt semblar-te complèxe, mès era sua tramitacion seguís ues nòrmes establides que garantissen es tòns drets e es deth presomptiu agressor.

Pendent eth procès judiciau se realizaràn totes es accions de besonh dirigides ara aclaracion des hèts arribadi. Dempús d'avalorar totes es pròves practicades, s'eth jutge estime que s'a cometut un delict, dictarà senténcia condemnatòria, en tot imposar es penes que corresponen.

Eth procès judiciau ei eth conjunt de tramits o actes realizadi deuant ua autoritat judiciau entà resoldre un conflicte entre diuèrses persones en tot aplicar era lei en vigor (nòrmes valgudes e efectives).

Aguest procès s'estúdie laguens era matèria de dret procesal donques qu'entà poder resòler un conflicte deuant ua autoritat judiciau s'an de seguir leis que regulen aguest procès. Ei a díder, es tramits obligatòris e voluntaris, es passi a seguir o a on s'a de presentar ua demanda.

Se caracteritze ja que ei unitari, en sentit que se dirigís a resoldre ua question, mès qu'admet era discussion de questions segondaries ar interior deth madeish. En aguest cas, cada ahèr segondari darà origina a un procediment diferent qu'eth principau. (1)

En un procès se pòden discutir ahèrs de hèt o ahèrs de dret, o ambdues simultanèament. En prumèr cas se discutissen es antecedents que deriven es drets reclamadi pes parts, mentres que en dusau cas ambdues parts son d'acòrd damb es hèts, mès discutissen era interpretacion juridica qu'a de dar-se as madeishi. (2)

---

(1)-Wikipedia La enciclopedia libre, Proceso jurisdiccional.

(2)-Wikipedia La enciclopedia libre, Proceso jurisdiccional.

Podem díder resumidamente qu'eth procès judiciu se desvolòpe dera següenta manèra: S'inície quan un demandante daurís un judici o quan ac daurís eth madeish tribunau. Eth dusau eveniment s'apère, de mestièr. E finalize damb ua senténcia, que portara a tèrme eth tribunau o eth jutge en tot determinar ua resolució judiciu.

Eth procès penau comence damb era preinstrucció, fasa qu'eth jutge dictamine er acte, eth quau definís en eth er objècte deth procès penau. Dempús, ena fasa d'instrucció es parts an de presentar totes es pròves sus er imputat ath juzgador. Era tresau fasa compren eth judici e culmine en tot dar pas ara quatau fasa qu'ei era senténcia.

En definitiva, eth procediment judiciu ei er estrument qu'auem ara nòsta disposició entà poder exercir es nòsti drets e deféner es nòsti casi.

Per çò que, quan se da era situació ena qu'auem de besonh era intervenció dera justícia, se desvolòpe aguest tipe de procediment.

Ei important diferenciar çò qu'ei un procès penau derivat deth delictè de Violéncia de Genre, deth procès civiu encaminat ath divòrci o separació dera vòsta relació de parella.

PROCÈS JUDICIAU PENAU	PROCÈS JUDICIAU CIVIU
Eth procès penau a per objècte era averiguació deth delictè, era identificació deth delinquent e eth sòn grad de responsabilitat en delictè.	Son es procediment de família (separació, divòrci, mesures civius definitives en cas de hilhs).
Afronte ar imputat e era societat, representada pera fiscalia, damb er objectiu de sancionar es infraccions. Pòt èster condemnat a multes anautites, includit er empresonament	Eth dret civiu, se resòl mejançant negociació económica o sanció imposada peth jutge se non i a acòrd mutuau e er acusat pas ei condemnat en preson, mès li harà falta era intervenció d'un advocat.
Se resòl damb ua senténcia condemnatòria (quan i a delictè) qu'impose pena (privativa de libertat, proibició d'apropar-se ara victima, proibició de comunicació damb era victima, multa...) o senténcia absolutòria (quan non se considèra un delictè).	Sòlen acabar damb ua senténcia que pòt èster estimatoria (quan da era arrason en tot ara demandant) o parciaument estimatoria (quan da era arrason en ua part ara demandante). A viatges son desestimàtòries (quan non se da era arrason en arren ath demandant).

Per un aute costat tanben ei de besonh saber coma funcione eth procès judiciu:

Tot comence damb quauquarrés que, dempús d'auer anat a veir ath sòn advocat, li encargue meter-li ua *demanda* a quauquarrés. De contunh se realize era *admission a tramit*, qu'ei eth vist bon deth jutjat entà que era demanda comence a tramitar-se. Coma toti es auti movement, se notifique tàs dues parts deth procès: Ath demandant, simplement se li comuniqua, e ath demandat, se li adjunte ua còpia dera demanda. Seguidament ena *contestacion ara demanda*, eth demandat expose es sòns argument sus perquè aquerò qu'eth demandant li reclame non ei corrècte. Un còp aclaradi toti es dobtes passaram ath *acte de judici* a on es dues persones exposen es sues versions deuant deth jutge. Eth darrèr pas d'eth procès ei era *sentencia* a on eth jutge publique era sua decision de quina des dues parts a razon.

II- PRINCIPAUS ORDES JURISDICCIONAUS

Es Ordes jurisdiccionaus son un conjunt d'organs encargadi d'examinar es litigis sus matèries pròpies deth dret privat. A on er Estat exercís era sua sobeiranetat; Territòri laguens eth cual exercís es sues funcions un jutge o tribunau.

Era Justícia formada per jutges e magistrats abaste toti es ambits sociaus, economics e personaus en es que pòden sorgir conflictes. Aquest criteri s'utilize entà classificar es òrgans jurisdiccionaus en funcion dera branca deth Dret qu'apliquen entà resòlver es conflictes. Se coneish coma Ordes jurisdiccionaus e son quate: Civiu, Penau, Contenciós-Administratiu e Sociau.

Civiu: Se resòlven en auesti tribunaus es reclamacions qu'es ciutadans, enterpreses o entitats formulen entre si, coma per exemple reclamacions de deutes, es ahèrs relatius a comunitats de propietaris, eca. e que pas compòrten junhetz pena que prive de libertat.

Penau: Organ judiciu jutjat per un solet jutge que, entre d'outes foncions, coneish des deth prumèr moment eth judici des delictes punidi damb pena de preson. Coma per exemple, cométer un assassinat coma en cas de Bretón.

Contenciós-administratiu: Se resòlven es reclamacions efectuades per ciutadans o entitats front as Administracions Publiques e se contròtle era legalitat dera sua accion.

Sociau: Se resòlven es conflictes des treballadors e empresaris, e es reclamacions front ara Seguretat Sociau en matèria d'incapacitats, jubilacions o pensions.

III- ER ORDE PENAU E ES PRINCIPAUS PROCEDIMENTS

PENAU S

Eth procès penau a per objècte era averiguacion deth delictè, era identificacion deth delinquent e eth sòn grad de responsabilitat en delictè, atau coma era imposicion d'ua pena, o ua mesura de seguretat e d'ua responsabilitat civiu, en sòn cas, e tanben arténher era execucion e efectiu compliment des conseqüències deth delictè o dera falta cometuda.

Es principaus procediments penaus son:

Procediment ordinari: Son es delictes punidi damb penes privatives de libertat per termini superior a 9 ans. Ei coma eth cas que mos aucupe, eth quau tanben auec un jurat popular e siguec jutjat ena Audiència Provinciau de Córdoba.

Procediment Abracat (Abreviado): En sòn defècte, eth judici abracat, impose penes privatives de libertat inferiora a un an, o se non, de natura desparièra.

Procediment sus delictes leugèrs: Ei aplicable quan se jutgen infraccions tipificadas en Còdi Penau qualificadas coma delictes leugèrs.

judici Rapid: Se seguirà entara instruccion e enjuiciament de delictes qu'amien pena de preson pas superiora a cinc ans, o de dètz ans s'ei pena d'auta natura, enes casi qu'er inici deth judici s'age producit en eth en vertut de atestat policial.

Procèssi especiaus: Eth procès penau especiau, son aqueri procediments penaus que se seguissen pera circumstància especiau dera persona investigada e que se seguís per eth un procès penau damb ues caracteristiques tanben especiaus.

A) *Procediment de Jurat:* Es delictes que pòden enjuiciarse a traùs deth Jurat son limitadi ena lei e son, entre d'alti, er omicidi, es menaces condicionaus, era omission deth déuer socorro, eth allanamiento d'abitada, es incendis forestaus...

Eth Tribunau deth Jurat se compause de 9 juradi, damb 2 suplents e un Magistrat President professionau, qu'ei qui dirigís era activitat deth Tribunau.

B) *Procediment penau de menors:* As menors de 18 ans se les a de jutjar de manèra desparièra e que causes auràn per eth un judici desparièr. Tre es 14 e enquiàs 18 ans se jutge penalmente as menors, mès damb un regim juridic particular [LORRPM].

(Imatge 1)- Freepik. Imágenes de martillo juez. Vectores, fotos de stock y PSD.

IV- ES FASES DETH PROCEDIMENT PENAU ORDINARI

Un procediment penau ordinari, ei un tipe de procès penau reservat entà tipès de judicis que compòrten delictes mèès grèus. Ei previst entà delictes que pòden èster sancionadi damb penes de preson de mèès de 9 ans.

Aguest procediment se dividís en fases:

Fasa inicial: (Eth judici Bretón s'inicièc eth 17-6-2013). Era fasa d'inici s'iniciarà mejançant denóncia o brega que consistís en investigar es hèts delictius, determinar er autor e es responsabilitats, e tanben adoptar mesures.

Era denóncia pòt èster verbau o escrita, s'interpause deuant un jutge e quina persona que sigue pòt denonciar era comission d'un delicte. (3)

Era brega s'use entà personar-se coma acusacion particulara en somari. La pòden interpausar tant espanhòus coma estrangèrs, mèès aguesti darrèri, sonque s'eth delicte siguec contra es sues persones o bens.

Fasa d'instruccion: Entà preparar eth judici orau, en aguesta fasa d'instruccion cau investigar a trauès des apertientes dilligències, mèès pas mens important ei préner es mesures cautelars oportunes entà assegurar aguesta investigacion.

Er inici e desvolopament dera fasa d'instruccion se tròben supeditados ara existència d'òm o diuèrsi hèts concrets e d'aparència delictiva.

Fasa intermediària: Un còp ja mencionada era fasa d'instruccion, passam ara fasa intermediària que tanben se coneish coma Somari. Era fasa intermediària se place entre era conclusion dera instruccion e era celebracion deth judici orau. Comence dempús der acte de conclusion deth somari qu'eth Jutge d'Instruccion dicte en eth er acte de tractament (era persona qu'a estat investigada, passe a aperar-se "tractada").

A un doble objècte: per ua part, era verificacion dera correccion e completud dera fasa instructora; e per d'auta, era determinacion dera procedència dera dubertura deth judici orau.

---

(3)- El jurista, Fases del proceso penal español. Esquemas de los procedimientos.

---

judici orau: Aquest període finau comence damb er acte confirmatòri deth somari. S'an d'acceptar o denegar es pròves prepausades e dempús deth transcors deth judici orau se li calerà declarar eth judici vist entà sentència que se dictarà enes 3 dies següents.

Sentència: Finit eth judici orau, se dicte sentència. Qu'ei era resolucion judiciau que met fin ath procès en tot resòlver de forma definitiva er ahèr criminau e en tot declarar era culpabilitat o innocència der investigat.

Fasa d'execucion: Ei era darrèra fasa de procediment penau ordinari, atau coma era mès considerable donques qu'a per objècte eth compliment dera sentència dictada tant en apariament deth damatge, coma ena pena de preson.

PART II. ANALISIS DETH CAS BRETÓN

V- CRONOLOGIA DETH CAS BRETÓN

MESI	MOMENT PROCESAL
OCTUBRE 2011	<p>José Bretón, denóncie en Comissaria era desaparicion des sòns hilhs. Pòc dempús ei detengut pes contradiccions deth sòn relat sus era desaparicion des mainatges.</p> <p>Eth jutge prorògue era detencion de José Bretón pr'amor qu'i a "indicis rasonables de criminalidad".</p>
NOVEME 2011	<p>Era mair, se presente coma acusacion particulara en cas. Eth jutge decrete eth secrèt de somari, dempús d'arrecéber es resultats dera reconstruccion des hèts.</p>
HEREUÈR 2012	<p>Eth jutge decidís mantier en preson provisionau a José Bretón, deuant eth risc de fuga. Eth Jutge decidís prorogar un mes mès eth secrèt de somari.</p>
MAI 2012	<p>Eth jutge dictèc er acte de tractament contra José Bretón en somari daurit a arraïtz dera desaparicion des sòns hilhs.</p>
JUNH 2012	<p>Eth Jutge instructor lhèue eth secrèt de somari deth cas.</p>

<p style="text-align: center;">AGOST 2012</p>	<p>A arraitz dera realizacion d'un informe pericial, era familia de Ruth Ortiz confirme auer arrecebut era confirmacion dera Unitat de Delinquéncia Especializada e Violenta dera Policia dera aparicion de rèstes des dus mainatges trobadi ena hoguèra.</p>
<p style="text-align: center;">SETEME 2012</p>	<p>Eth jutge acuse a Bretón d'assassinat damb alevosía. Era equipa de antropològs forenses dera Universitat Complutense de Madrid destaque qu'es uassi son d'umans e qu'apartien a dus mainatges. Er advocat de José Bretón refuse qu'eth sòn client pogue èster jutjat per un jurat popular, e reclame un tribunau professionau.</p>
<p style="text-align: center;">OCTUBRE 2012</p>	<p>Er advocat dera defensa afirme que cre qu'es rèstes ossosi trobadi an estat manipuladi e que, si son umans, més non son es madeishi qu'apletèc era policia scientifica dempús dera desaparicion des mainatges.</p>

<p>GÈR 2013</p>	<p>Era advocada de Ruth Ortiz, presente eth sòn escrit d'acusacion que demane en eth 40 ans de preson entà José Bretón.</p> <p>Era Fiscalia tanben demane en sòn escrit d'acusacion 40 ans en totau de preson entà José Bretón pera supausada comission de dus assassinats.</p>
<p>ABRIU 2013</p>	<p>Era AP de Córdoba fixe entath 17 de junh eth judici a José Bretón.</p>
<p>MAI 2013</p>	<p>Eth TSJ d'Andalòsia refuse anullar part dera causa contra Bretón e Ordene era exclusion deth procediment de totes es convèrses grauades as sòns frairs, entre eth 11 e eth 24 d'octobre.</p>
<p>JUNH 2013</p>	<p>Eth judici a José Bretón comence damb era eleccion deth jurat popular. Ena prumèra jornada, realizen es sues exposicions inicials eth fiscau e es parts.</p>
<p>JUNHSÈGA 2013</p>	<p>Eth jurat se retire a deliberar. José Bretón ei declarat colpable der assassinat des sòns hilhs. E ei condemnat a 40 ans de preson per delictes d'assassinat.</p>

VI- INTRODUCCION ATH CAS BRETÓN

José Bretón Gómez, de 45 ans d'edat, damb neishença e residència en Córdoba, maridat damb Ruth Ortiz Ramos e pair de dus menors, Ruth e José Bretón Ortiz, de 6 e 2 ans d'edat, assassinèc as sòns dus hilhs mejançant eth subministrament de medicaments tranquilizants, en tot des·hèr-se posteriorament des còssi cremats en un horn ena finca dera sua familha.

Es eveniment s'inícien en mes de seteme de 2011, en Córdoba, moment qu'era hemna de José Bretón li comunique d'acabar damb eth matrimòni. Deuant aguesta idèa e damb era fin de vengarse dera sua hemna, Bretón decidís aucir as sòns hilhs.

Ena execucion de dita decision, comencen es preparatius que s'inícien damb era crompa de dus tipès de medicament tranquilizants, "*Orfidal*" e "*Motiván*", recetats peth sòn metge psiquiatre.

Era crompa s'efectue eth 29 de seteme de 2011 en ua farmàcia de Córdoba damb er objectiu de adormir e inclus aucir as sòns hilhs. Un còp executat aguesta prumèra accion, Bretón procedís a hèr desaparéisher es còssi des sòns hilhs, entre eth 15 de seteme e eth 7 d'octobre de 2011. Entad açò recuelh e acumule lenha ena sua parcèla e aquerís gasòl en granes quantitats en ua gasolinera en Huelva; en tot distribuïr era crompa en diuèrsi dies: eth 19 de seteme 49,51 litres, eth 29 de seteme 70,14 litres, eth 3 d'octobre 76,02 litres e eth 7 d'octobre 75,44 litres; 271,11 litres de gasòl en totau.

Ath madeish temps, se prepare ua coartada entara desaparicion fisica des sòns hilhs, consistent ena supausada desaparicion des madeishi en un parc. Se coneish que hec un experiment damb es sòns nebots en maitin deth dia 6 d'octobre de 2011, en tot deishar-les solets uns moment. Eth dia 7 d'octobre de 2011 tas 15:00 ores, Bretón recuelh as sòns hilhs en Huelva e les traslade a Córdoba, a on prumèr demoren en casa des sòns pairs e posteriorament en casa dera sua fraia Catalina Bretón Gómez. Aquiu les dèishe entà anar-se ara parcèla, damb era fin d'amiar aqui es garrafas de combustible que i auie crompat aqueth madeish maitin.

Conforme ath sòn plan, Bretón li prepausa as sòns frairs Catalina e Rafael Bretón Gómez anar aguesta tarde deth dia 8 d'octobre ena aperada "*Ciutat des mainatges*" damb es sòns respectius

hilhs. Ath madeish temps, li ditz ara sua mair qu'aguest madeish dia non anaue pas a minjar ena sua casa, pr'amor qu'auie quedat damb uns amics, çò qu'ère incert. En maitin deth dia 8 d'octobre de 2011, Bretón e es sòns hilhs sigueren en casa dera sua fraia, a on demorèc damb eri e es sòns nebots enquiàs 13:30 ores, mentres era sua fraia e cunhat hègen era croma en

un hipermercat. Quan torneren, eth sòn cunhat amièc a Bretón e as hilhs d'aguest a recuelher eth sòn coche ena casa des pair-sénhers. Aquiu, Bretón se detenguec entà hèr creir ara sua familia que se dirigie a minjar damb uns amics, çò que ère pas cèrt.

Ath gèsser dera casa des sòns pairs damb es sòns hilhs, se dirigic ara finca de *Las Quemadas*, suministrán as mainatges pendent eth trajecte un nombre indeterminat de gachets de "*Motiván*" e "*Orfidal*", entà facilitar era sua mòrt. Ja ena finca entàs 13:48 ores de dit dia 8 d'octobre, Bretón telefone ara sua hemna, sense arténher comunicar-se damb era, per çò que decidís seguir damb era sua intencion criminau.

De contunh, prepare ua pira funerària damb toti es element de besonh qu'auie plaçadi entre arbres sense visibilitat des der exterior. En aguest lòc place es còssi des sòns hilhs (sense que pogue determinar-se se ja èren sense vida o encara non auien mòrt), amassa damb ua taula metallica damb eth tablero en posicion verticau, que corbie practicament en tota era sua longitud eth còs des mainatges e era pròpria pira. Posteriorament, pren ua gran hoguèra damb 80 litres de gasòl, qu'arribèc a arténher temperatures d'enquia 1.200 grads centígrads, en tot arténher un efècte similar a un horn crematorio. Deuant era magnitud dera temperatura, es parts des còssi des mainatges desapareisheran rapidament, en tot demorar unicament rèstes ossosi e dentaris. Bretón demorèc ath costat dera hoguèra enquiàs 17:30 ores entà mantier elevada era temperatura e atau arténher era desaparicion des còssi des sòns hilhs.

(Imatge 2)- ABC de Sevilla. Qué ha pasado con la finca de Las Quemadillas de José Bretón.

Un còp produsida era mòrt e desaparicion des hilhs, contacte damb eth sòn frair en tot hèr-li creir qu'ère en parc damb es sòns hilhs. Çò de madeish hec damb era sua mair. Quan cree qu'a

transcurrit un temps creíble entara desaparicion des sòns hilhs, telefone de nau ath sòn frair en tot dider-li qu'auie perdut as mainatges, entà que eth sòn frair e eth sòn cunhat anèssen tath parc “*Ciutat des mainatges*” entà iniciar era recèrca.

Ath torn des 18:41 ores, Bretón telefone ath telefòn d'emergéncias 112 comuniquen era desaparicion des sòns hilhs. Poc dempús va tath Comissariat dera Policia Nacionau de Córdoba entà presentar ua denúncia pera desaparicion.

Era senténcia tanben afirme qu'es rèstes des uassi trobadi ena hoguèra son umans, e que corresponen damb era incineracion des còssi des hilhs de 6 e 2 ans der acusat.

(Imatge 3)- Diario ABC, La larga y dolorosa travesía de Ruth y José.

VII- PERFIL CRIMINOLOGIC DER AUTOR

Transcorrudes es prumères ores d'investigacion en es que se trobèren es cendres des menors, s'apuntèc ath prumèr suspitus: eth pair, José Bretón. Maugrat açò, Bretón semble un òme pulcre, impecable, educat, preocupat pera acusacion e pera pèrta des sòns hilhs. Siguec eth qui cridèc as autoritats, qui contactèc damb era sua hemna e era sua familha entà que anèssen ath lòc entà sajar de trobar-les. Eth les portaue ath parc, coma un pair normau sense cap maldat deuant era sua hemna e hilhs.

Donques, com ei possible alavetz qu'aguest actuèsse damb era crusetat que supausadament actuèc en contra des sòns hilhs?

Entà quinsevolh persona José Bretón se classifique de psicópata o malaut mentau, pr'amor qui senon serie capable d'aucir as sòns pròpris hilhs. Més eth pair de Ruth e José non ei cap psicópata, aquero diden toti es psiquiatres e psicològs qu'an analisat era sua personalitat.

Eth psiquiatre José Cabrera conde qu'ei per un possible sentiment de inferioritat, consumit pera ràbia, per òdi, venjança, gelosies, rencor.... Bretón credec qu'auie dret a decidir quauquarren que comprenie que ère sòn, es sòns hilhs. Atau com pòt èster per situacions viscudes damb anterioritat que podessen auer-li mercat en present e perjudicat eth sòn futur. Pr'amor que Bretón ei una persona damb ua carga emocionau fòrça fòrta e que ath madeish temps hè esforci entà controtlar-se e barrar totes es sues emocions.

(Imatge 4)- Esdiario, Una imagen del parricida, José Bretón.

Trobam dues scènes diferenciades: era scèna primària e era segondària. Ena primària se tròbe ena finca, propietat de José, Enes Cremades, a on se trobèren es rèstes ossosi des menors. Ací, Bretón siguec diuèrses ores incineran es còssi des sòns hilhs e siguec eth lòc a on se trobèren majors indicis deth delicte.

Era scèna segondària poderie èster eth veicul a on possiblement li suministrese as menors es medicament que posteriorament les harienentrar morir abans d'èster incineradi.

Enes dues scènes pòt veder-se a un autor organizat, que amie a tèrme agressions planejades a on ac contròtle tot: era convèrsa, era scèna deth crim e ara victima, en tot utilizar metòdes de contraròtle. Atau madeish, utilize armes e realize fòrça actes agressius.

Respecte ad açò eth assassin se definis damb un nivèu normal-naut de coeficient intellectuau situada en es 121 punts, ei a dider, a ua "intelligència superiora" ath rèste de gent, peth dessús dera mieja, lo que li otorgue grani dots de manipulacion que se representen ena realizacion deth delicte, com eth desvolopament d'un papèr fonamentau: era d'èster un pair preocupat pera desaparicion e mort des sòns hilhs.

Eth sòn plan siguec premeditat ath milímetre, de forma molt suenhada, enquia hèr a creir as investigadors a credences fausses per ua seria de pistes deishades sonque per ua persona damb un caractèr manipulador coma eth sòn.

Tanben se compagine damb un "*Trastorno Obsesivo Compulsivo*", damb eth es persones an determinadi pensament, impuls, imatges o idèes que se convertissen en autentiques obsessions, per çò qu'amien a tèrme comportament indeseables de forma compulsiva entà liurar-se d'aguesti pensament. Atau com tanben presente un trastorn antisociau de la conducta nomenat: DSMIV (Manuau de diagnostic de Psiquiatria).

Amassa damb er estat mèns insan deth sòn estil de personalitat (quan mos trobam enes nòsti pitjors moment), que provoqe ansietat, agresivitat, depression....

Aguest òme tostem agut un equilibri emocionau pòc estable, que intente contier a trauès des sues compulsiones e era sua pròpria satisfaccion obtenguda damb eth contròtle des auti, mejançant ordes ara sua hemna o mitjançant dera enganha e era manipulacion.

Quan Ruth ac abandone, eth equilibri de Bretón ei en perilh ja que perd aquera importancia e atencion, atau que aumente era sua autoestima, e eth sòn egocentrisme, ei a dider, que sonque li impòrte com se sent eth.

Alavetz, damb relacion a d'aguest acte,entà recuperar eth sòn equilibri de nau, Bretón decidís hèr desaparéisher as mainatges ja que d'aguesta forma, pense que tornara a èster eth centre d'atencion e que Ruth tornarà a veder-li entà junher-se entara recèrca des mainatges e tot tornarà ara normalitat.

VIII- CLASSIFICACION JURIDICA DES HÈTS

José Bretón, imputat peth doble assassinat des sòns hilhs dempús de que un gosset privat age pogut determinar qu'es rèstes de uassi trobadi en ua hoguèra dera finca dera sua familha son uassi d'umans d'entre dus e sies ans d'edat. D'aguesta manèra, e encara que damb un an de retard, s'a pogut corregir er error dera Policia Scientifica, qu'en ua prumèra analisi concludic que se tractaue de uassi d'animaus.

Entà era resolucion d'aguest cas, ei clau poder qualificar es hèts coma constitutius d'assassinat o omicidi e conéisher eth moment dera mòrt des mainatges, ei díder, se moriren a causa dera ingesta des medicament qu'eth pair les ministrèc abans d'èster lançadi ara hoguèra, o se per contra aguesti sigueren lançadi ara pira funerària quan encara èren viui, en tot causar-les d'aguesta manèra era mòrt.

1) ASSASSINAT:

En tot estudiar era qualificacion juridica que merite era conducta realizada per José Bretón, a raitz deth verdicte deth Tribunau deth Jurat que condemnèc a José Bretón coma “autor criminalment responsable de dus delictes d'assassinat, entre eri damb era circumstància agravante de tanhença”, podem díder qu'aguesta ei subsumible en tipe penau der article 139.1a CP6 (4).

Era accion der assassinat, amiada a tèrme per José Bretón, se mos cenhem unicament as hèts que se prepausèren coma cèrti peth Tribunau deth Jurat, “consistís en aucir o produsir era mòrt d'ua persona, en lheuar-li era vida a un aute sense era sua voluntat en tot concórrer quauqu'ua des circumstàncies qu'establís eth art. 139. (5)

---

(4) Art. 139 CP: “Serà punit damb era pena de preson de quinze a vint ans, coma reo d'assassinat, eth quau aucisse a d'aute en tot concórrer quauqua des circumstàncies següentes:
1a Damb alevosía.

(5) Es delictes contra era vida e era integritat personau e es relatiu ara manipulacion genetica, Ed. Comares, Miugrana 2004, p. 67.

Es hèts produsidi per Bretón que se dan coma cèrti son constituti de dus delictes d'assassinat deth art. 139 CP. Damb er objectiu de poder diferenciàc dera possibla qualificacion des hèts

coma omicidi que posteriorament avalorarè, ditz que “era mòrt d'ua persona a conseqüència d'era accion realizada per d'auta, en tot valer-se de mejans especiuament perilhosi o en tot revelar ua especiau maldad, a estat punida mès severamente qu'eth simple omicidi”. (6)

En cas der assassinat, pas mos trobam deuant un simple omicidi agravat mès deuant un delict diferent, independent e autonòm der omicidi. (7)

Pòt afirmar-se qu'en assassinat existís ua major intensitat d'era intencion criminau qu'en omicidi, pes mejans perjudiciaus utilizadi o pera inconfundible malícia e perilhositat que se revèle (5). Atau, s'auem en compde era conducta de José Bretón segontes es hèts que narre eth Jurat, hec aguest emplec de mejans damb era fin d'assegurar era mòrt des mainatges, suministran-les uns tranquilizants que les adormiren o auciren e posteriorament se des·heiguec des sòns còssi ena hoguèra.

D'era lectura deth art. 139 CP se despren que basta damb era concurrència d'ua soleta des circumstàncies que soslinhe entà elevar era mòrt d'ua persona ara categoria d'assassinat, per çò qu'en tot concórrer òm d'eres, pas podem qualificar ja era accion coma omicidi (9).

---

(6)- MUÑOZ CONDE, F., Derecho Penal. Parte Especial, Tirant lo Blanch, Valencia 2010, p.47.

(7)- Vid., por ejemplo, STS 1804/2002, 31 Octubre 2002 (RJ 2002\10239).

(8)- Cfr. BUENESTADO BARROSO, J.L., Manual en Derecho Penal II Parte Especial y de las Consecuencias Jurídicas del Delito en España, p. 22, (disponible en <http://goo.gl/eLUAuR>: 13/10/2014).

(9)- Así MUÑOZ CONDE, F., Loc. cit.

1.1)OMICIDI

Arribadi ad aguest punt cau preguntar-se, s'existís era possibilitat qu'es hèts cometudi per José Bretón siguessen reament constitutius d'omicidi.

Se considèrè omicidi quan ua persona cause era mòrt a d'auta, se pòt auer era intencion d'aucir a quauquarrés mès pas realizà'c alevosamente o baish recompensa, per çò que se diderie que s'a cometut un omicidi dolós.

Coma s'a ja exposat, José Bretón ministrèt es medicament as mainatges damb er objectiu, didec era defensa, de “dar un espavordiment” ara mair, encara qu'a d'auer-se en compde qu'eth hèt d'exposar voluntàriament a un risc de mòrt compòrte dolor homicida (10). Ei díder, que se ac hec damb aguesta intencion, cabie era possibilitat qu'es mainatges morissen, per çò qu'en tot cas se tractarie d'un omicidi doloso. A intencion, “basta damb eth dolo eventuu, ei sufisent qu'er autor age previst era mòrt d'auta persona coma ua conseqüència fòrça probabla dera sua accion” (11) . Entà que aguesta accion siguesse considerat omicidi dolós, ja que delictè d'omicidi admet eth dolo eventuu.

Eth Tribunalu concludic que José Bretón i auie ministrat tranquilizantes as sòns hilhs damb era fin de adormir-les o aucir-les, çò que se daue per evident que se tracte d'un assassinat.

Entà qualificar es hèts provadi coma constitutius d'assassinat o omicidi, resulte fonamentau conéisher s'es mainatges èren viui o mòrti abans d'èster incineradi.

En tot assumir aguest dobte, en tot auer en compde que ua des accions de Bretón siguec plaçar es còssi des mainatges ena hoguèra, siguessen viui o mòrti, sonque entà assegurar-se eth resultat de mòrt des madeishi, ei evident qu'existic un clar desir de matar-les.

A raiz d'açò caberie considerar er omicidi per dolo eventuu.

Seguidament s'analisen es circumstàncies que configuren eth tipe delictiu der assassinat (Alevosía) e s'es hèts analisadi ac constituïssen o non.

---

(10)- art. 138 CP.

(11)- Vid. SAP Guadalajara 62/2011, 20 junio 2011(ARP 2011\863).

1.2) ALEVOSÍA

José Bretón siguec condemnat per responsabilitat penau, en tot concórrer en aquest cas de desparières manères: a traucès d'un supausat subministrament de medicament as mainatges e per eth atemptar contra uns mainatges de cuarta edat.

Segontes era definicion legau, era alevosía ei era circumstància d'assegurar-se que qui hè eth delicte non corre cap risc que li pogue amiar a ua reaccion per part dera persona afectada, ei díder assegurar-se qu'era persona non se pogue vengar e poder eliminar tota era sòrta de risc entà hèr a desaparéisher eth còs.

Ua des circumstàncies alevosas que concorrec en aquest cas, devenguec pera pròpria condicion des mainatges: era sua cuarta edat.

“[...] hay alevosía por desvalimiento, ya que el acusado se aprovecha de una especial situacion de total desamparo de la víctima que impide cualquier manifestacion de defensa [...] al tratarse de una niña de veintinueve meses, sin que pueda apreciarse la alevosía menor o abuso de superioridad ya que no se trata de un supuesto de desequilibrio de fuerzas sino de ausencia absoluta de reaccion o defensa [...]” (12)

Ei clar qu'ei alevosía ja que se tròbe caracterizada peth profitament d'ua especiau situacion de indefension de Ruth e José, ja que non poden defener-se. Resulte incuestionable qu'era possibilitat de defensa des mainatges de 2 e 6 ans, deuant ua persona d'edat adulta ei inexistenta, en tot èster fonamentau ací qu'a es mainatges se les auesse subministrat ues substàncies entà dormir-les (que tanben resulte constitutiu de alevosía), mès era cuarta edat des menors, supause her profitar-se d'ua situacion de desamparo dera victima. Ath delà de per era condicion dera victima, tanben pòt existir alevosía “per trobar-se accidentalment privada d'aptitud entà defener-se (dormida, drogada, sense coneishença, anonadada, eca.)” (13), situacion qu'opèrè de manèra evidentia en aquest cas.

---

(12)- Vid. el caso concreto en STS 514/2004, 19 abril 2004 (RJ 2004\2819).

(13)- Vid., entre otras, SSTS 49/2004, 22 enero 2004 (RJ 2004\2171), 569/2010, 8 junio 2010 (RJ 2010\2693) y 856/2014, 26 diciembre 2014 (RJ 2015\89).

Se declare coma hèt provat ena senténcia condemnatòria que José Bretón: “suministrèc as mainatges un nombre indeterminat de pastilhes tranquillizantes ‘Motiván’ e ‘Orfidal’, entà facilitar eth sòn dormilhon totau e/o era sua mòrt”. En quauqui supausadi, eth miei trabajador entà executar era mòrt pòt ja de per òc constituïr alevosía, coma ei en aquest cas, qu'eth pair suministrec narcòtics (14) as sòns hilhs entà causar eth sòn dormilhon, ahèr alevosa ja tractada pera nòsta jurisprudéncia.

Atau, de çò anteriorament exposat se concludís qu'era esséncia dera alevosía se tròbe ena eliminacion dera defensa o en profitament d'ua situacion de indefension, damb origines indiferentes per tractar-se de mainatges o pr'amor que les dormisse abans d'aucir-les.

En tot mantier que José Bretón cerquèsse reament aucir as mainatges damb eth subministrament de taus medicament, s'asseguraue atau era execucion deth hèt delictiu, en tot evitar tota possibilitat de defensa, que de totes maneres ère impossibla a causa dera cuerta edat des mainatges. Çò de decisiu ena alevosía ei, per tant, eth assegurament dera ejeccion deth hèt e era abséncia de risc deuant era defensa que pogue hèr er ofengut, ei a dider, qu'era auta persona non se pogue vengar (15). En definitiva, se profitèc dera particulara situacion de indefension des mainatges, caracterizada pera sua edat e pera situacion de dormilhon que les auie provocat. I auec alevosía, per çò qu'es delictes seràn tipificados coma assassinat.

Coma conclusion se pòt extrèir, que ei reament autor de dus assassinats, en tot concórrer era agravanta de alevosía, qu'ei presenta en cas de José Bretón, ja qu'eth planejec e preparèc er assassinat des sòns hilhs de manèra perfècta entà que arren se li escapèsse.

---

(14)- El Código Penal anterior menciona como circunstancia agravante alevosa el suministro de veneno, que podría ser equiparable en este caso al suministro de los narcóticos.

(15)- MUÑOZ CONDE, F., Op. cit., p. 48.

IX- HÈTS PES QUAUS BRETÓN EI COLPABLE

Eth tribunau popular a dictaminat que José Bretón ei colpabla per unanimidad d'un doble delicte d'assassinat damb alevosia e damb efèctes agravatorios de responsabilitat criminau.

Es petiti Ruth e José, de sies e dus ans, sigueren assassinadi, segontes eth jurat , peth sòn pair, en tot cremar-les en ua hoguèra ena finca familhau “Des Quemadillas” era tarde deth 8 d'octobre de 2011.

Segontes eth verdicte emetut an considerat qu'a quedat sufisentament provat pendent era vista orau, qu'es rèstes ossosi trobadi ena candela son d'aguesti mainatges, per çò que comprenen qu'er acusat ei eth responsable dera sua mòrt.

Atau, ditz qu'ei provat qu'eth crim s'amièc a tèrme per venjança contra era sua hemna dempús de que aguesta li anoncièsse en seteme de 2011 que volie separar-se e demorar-se a víuer en Huelva damb es sòns hilhs. Alavetz er acusat "concebec era idèa de dar mòrt as mainatges coma venjança contra era sua esposa". (15)

Açò se tracte de violéncia vicària, un fenomèn alavetz sense nòm mès qu'enes darrèri mesi s'a revelat coma ua des manères mès crusèles de matractament der òme cap ara hemna. Coma s'a ja dit anteriorament, ei ua forma de venjança entà era mair des mainatges, quan li comunique era sua intencion de divorciarse. José Bretón concep alavetz era idèa de dar mòrt as mainatges. E planifique un assassinat vil de tau manèra que sage pas deishar ne un cap suelto, un trincacaps que mantenguec ara policia aucupada pendent mesi.

José Bretón tanben coheisse damb mès detalhs, qu'er assassinat des sòns hilhs ère frut d'un plan tramat prèviament: "Siguí 15 dies planejanlo tot pr'amor que volie hèr-li damatge a era. Tranquilli, es mainatges pas sofriren, jamès les harie mau". (16)

Alavetz Ruth Ortiz, era mair des mainatges, non siguec considerada victima de violéncia de genre. Era lutèc entà que atau siguesse e fin finala se la includic, mès a dia d'aué sent qu'eth sistèma seguís sense èster ara nautor e qu'es hemnes èm totaument desprotegides.

---

(15)- El mundo.es deth dia 12/07/2013.

(16)- El mundo.es deth dia 12/07/2013.

Encara que José Bretón non siguec jutjat pera Lei de Violència de Genre, ajudèc a identificar aguest tipe de violència machista, que non se coneishie. A arraitz d'açò, eth còdi Penau s'a endurecido e assassins damb un istoriau coma eth de Bretón son condemnadi en preson.

D'otra banda, eth jurat a considerat provat que ei colpable de crompar ues pastilhes tranquillizantes qu'eth sòn mètge li i auie recetat e que podesse damb eri adormir e aucir as sòns hilhs damb tota facilidad. Emplec tranquillizants ath gesser dera casa des sòns pairs, er acusat, qu'anauen damb es sòns hilhs, se dirigic damb eth sòn veïcul a Las Quemadillas suministrant-les ad aguesti pendent eth trajècte un nombre indeterminat de gachets des tranquilizants Motiven e Orfidal, entà facilitar era sua mòrt.

Es membres deth jurat an considerat provat que Bretón, tal com se ditz en diari, el mundo: "prevalint-se dera sua condicion de pair e dera sua major fortaleza fisica, confiança des mainatges e autoritat SUS eri, acabèc damb era vida des sòns hilhs". E entà tot açò, demorèc ath costat dera hoguèra enquias 17.30 ores damb era fin de contunhar en tot alimentar-la damb gasòl entà atau mantier era maxima temperatura entà era totau desaparicion des còssi.

Ath costat d'açò, eth jurat, que tanben compren que Bretón ei colpable de simulacion d'un delicte de detencion illegau o sequestracion des menors.

De pariera forma, compren eth jurat qu'er acusat decidic qu'eth lòc mèc avient entà dar mòrt as sòns hilhs serie era finca des sòns pairs, en Polígono des Cremades de Córdoba, atau coma qu'era data avienta serie eth 8 d'octobre de 2011, en tot profiter qu'aguesta dimenjada serie damb es mainatges. Hec a creir ara sua familia que aqueth madeish dia minjarie damb uns amics e que pera tarde anarien toti amassa damb es mainatges ena "Ciutat des Mainatges".

Coma coartada entara desaparicion fisica des sòns hilhs, er acusat, segontes opine eth jurat, decidic fingir que se li auien perdut en un parc e, a fin d'auer donades qu'aufrir envolòpa era supausada pèrta d'uns menors, hec ua espècia d'experiència damb es sòns nebots, en tot deishar-les solets uns moment quan les amiaue ath collègi.

Es evasives per part deth pair, es sues reaccions heiredes, era sua falta de concrecion e es sues responses contradictòries meten as agents des deth principi en alèrte sus Bretón, en tot creir des d'un principi qu'ère er eth causant dera mòrt des sòns dus hilhs.

Era fiscau manten era pena sollicitada en sòn escrit d'acusacion e demane 40 ans de preson entà Bretón per un doble delictè d'assassinat damb era agravante de alevosía.

(Imatge 5)- CULCO CULTURA Y COMUNICACIÓN BCS, Justicia ciega, sorda y perezosa.

X- DECLARACIONS DE BRETÓN

José Bretón organize era sua pròpia tecnica de defensa, en tot classificar-la en tres vies. Era prumèra "dirigir-se clarament ath jurat entà impressionar-lo, tecnica qu'utilize eth sòn advocat defensor" (17). Era dusau "presentar-se com un pair exemplar, que volgues fòrça as sòns hilhs, qu'es sòns hilhs li vòlen fòrça ada eth e qu'ei impossible qu'eth li podesse hèr damatge". E eth tresau ei "refusar tota aquera declaracion qu'age hèt prèviament que li podesse inculpar".

Pendent eth judici José Bretón se definís coma un bon pair, a on eth ei era persona deth matrimòni que s'encargaue deth suenh des sòns hilhs, era persona qu'anaue a apletar-les ath collègi e ara guarderia en cas deth petit José e les daue cada dia de vrespalhar. Ahig qu'auie ua bona actitud front as sòns hilhs donques qu'ère ua persona constanta e les suenhaue fòrça.

En d'aute moment dera declaracion, Bretón afirme qu'es sòns hilhs "son era major alegror dera sua vida" e a esclarit qu'eth volie auer mainatges encara que "era hemna ei era quau pòt auer era capacitat e alegror d'auer mainatges" (18) en tot dider que eth trabalhe 16 ores ath dia e que ère normaus qu'era se demorèsse damb eri. Tostemp parle d'eri en presenta e semble que se emocione ath rebrembr ath sòn hilh José, afirme qu'ei fòrça arridolèr e entre lèrmes ditz que quan ges dera escòla mairau va en tot córrer as sòns braci. Dera sua hilha ditz que li demane aigua pes nets.

Per çò de contrari, non parle damb eth madeish entusiasme dera sua hemna en tot explicar era sua relacion, nègue que volesse venjar-se d'era peth hèt d'auer-li demanat eth divòrci . Ditz qu'era sua relacion ère plana, sense altibajos, qu'eth confiaue en era e que li compdaue tot.

Atau coma, quan parlaue dera desaparicion des sòns hilhs ei quan més dobitatiu se li veiguie. Des deth prumèr moment a tractat de negàc tot e açò a provocat contradiccions per part sua en fòrça aspèctes, causa que hèr veir encara mès clar qu'ei eth culpable dera mòrt des sòns hilhs.

---

(17)- Fernando Ónega, periodista RTVE. "La mañana".

(18)- Agencia de noticias.

Entad açò mos centraram en dia 8 d'octubre, quan desapareisheran es mainatges. Prumer, José Bretón auie iniciat eth dia en tot recuèlher as sòns hilhs dera casa des sòns pairs entà amiar-les en casa dera sua fraia Catalina, a a on arribèc tàs 11 apruprètz. Aquiu demore enquiàs 13 ores,

ath suenh des sòns hilhs e es sòns nebots, mentre era sua fraia se trobaue en tot hèr era crompa. Segontes eth fiscau, José Bretón ja les i auie subministrat bèth tipe de tranquilizant, e aguesta ère era desencusa de Bretón entà anar-se' de casa dera sua fraia entà dirigir-se lo mès rapid possibla ara finca, a on, segontes eth, es mainatges dormissen e eth profite entà cremar vielhes fotografies e objèctes que li arrebremen ara sua hemna.

Bretón declare que non siguec mès de 15 minutes ena finca e qu'envolòpa es 17:30 s'anèc ath parc damb es mainatges, a on pòc dempús les perdec. Eth afirme qu'es petiti se barregèren damb d'auti mainatges e se li perderen de vista. Per contra, segontes es camèras de seguretat installades en recorregut entre Es Quemadillas e eth parc mostren qu'es mainatges pas arribèren ath parc. Cap testimòni les vedec (encara qu'òc ac vederen ada eth en tot demanar ajuda). E un informe scientific dera Universitat de València qu'analisaue es grabaciones des camèras concludic que Bretón arribèc en parc solet.

Conde que dempús dera desaparicion se met a cercar-les coma un hòl, mès deuant aguesta situacion se li notaue fòrça tranquil sense cap tipe de desespèr deuant era desaparicion des mainatges e en tot parlar da a entener que eth madeish sabie a on èren.

Eth rastrg des telefonades de mobiles tanben contraditz eth relat de Bretón. Eth ditz qu'envolòpa es onze deth maitin ère en casa dera sua fraia, mès es antenes de telefonia ac aluenhen d'aguest punt e ac placen en centre de Córdoba.

Tanben es antenes revèlen que pendent eth temps que Bretón ere ena finca efectuèc ua cridada ara sua hemna, ath torn des 13.45 ores, que era pas preneç per recomanacion deth sòn psicòlòg, e dempús demorèc damb eth telefòn mobil apagat.

Bretón tanben se contraditz sus s'es mainatges mingèren o non. Prumèr ditz que òc ac heren, en casa dera sua fraia, mès era sua fraia ac nègue, dempús que mingèren damb es sòns pairs, dempús que sonque piquèren quauquarren, eth cas ei que semble qu'es mainatges passen eth dia solet damb çò que preneren en esdejoar.

Es ores que Bretón passe solet des de que dèishe ara sua fraia ath torn des 13 ores enquia que torne a dar senhaus de vida as 18.40 ores son vitaus entàs investigadors, qu'insistissen en qu'era clau deth secrèt ei ena finca as entorns de Córdoba qu'a ja estat rastreada, e s'an trobat rèstes cremadi de gosset, caishes de sedantes e multitud de joguets sense daurir. Mès eth declare que

aguesti rèstes èren de fòrça dies enreire, qu'aguest dia 8 d'octobre non cremec cap animau ne persona ena finca, més es perits afirmen qu'es 1.200 grads qu'artenhec eth huec pas s'artenhen damb papèrs. E çò que semble clar ei qu'es uassi que se trobèren ena hoguèra son de mainatges d'entre 2 e 6 ans (19)

Er aspècte a on mostrèc majors estanhs siguec ena crompa d'enquia 270 litres de gasòl en ua cooperativa de Huelva enes dies prealables ara desaparicion des mainatges. Ath preguntar-li per qué i auie constància dera crompa de més de 270 litres de gasòl, Bretón se justificuèc en consum deth sòn veïcul. Maugrat açò, ne eth consum deth

veïcul justifique tant apilòti de combustible, ne auie sens entara Policia aumplir eth depaus e crompar garrafas escarte, en tot èster tan incomòde e innecesari eth transpòrt e eth risc de vèsse pendent eth trajècte. Aquesta quantitat de sòs que didie estauviar resultaue insignificant comparat damb er esfòrç qu'emplegaue en açò (20).

Finalment, respècte ara version sus es medicaments tranquilizants que li i auie recetat eth sòn psiquiatra, Bretón non dèc ua explicacion rasonabla sus era destinacion des medicaments, en tot arribar enquia contradecirse pendent tot eth procès.

---

(19)- Fernando Ónega, periodista RTVE. “La mañana”.

(20)- Javier Caraballo, periodista RTVE. “La mañana”.

(Imatge 6)- El periódico de España. José Bretón en la enfermería y sin poder salir de prisión.

Es policies avertiren eth gran nerviosisme que presentaue Bretón ar èster localizadas es recèptes. Maugrat açò, non demorèc clar enes sues declaracions sus aguest ahèr (21). "Eth madeish s'a creat era sua pròpria pellicula ath costat deth sòn advocat e siguec fòrça dificil de trèir-lo, pr'amor que demostre ua grana seguretat en se madeish. E per açò çò unic per çò que se li podrie incriminar serie pes sues contradiccions" (22)

Eth 8 de junhsèga, de contunh des informes finaus presentadi peth Ministèri Fiscau, era acusacion particulara e era defensa, Bretón prenech eth mot ena darrèra session deth judici e se declarèc "innocent des hèts" que se li imputauen. Pera sua part, era fiscau afirmèc qu'auie "pròves coma punhs" que Bretón aucic "dera forma mès crudèla possibla" as mainatges e dempús cremèc es sòns còssi. (23)

Fin finala, a causa d'aguestes incongruències, eth 22 de junhsèga eth jurat dictaminec era culpabilitat de Bretón per unanimitat,8 en tot èster condemnat a 40 ans de preson (20 per cadun des dus assassinats) (24)

Ei a causa d'aguestes incongruèncias per çò que fin finala Bretón ei detengut per mandat judiciu eth dimars dia 18 d'octobre de 2011.

En tot arribar ath tèrme deth termini maximal legaument establhit entara detencion, eth diuendres dia 21 d'octobre, eth Jutge considère procedent er ingrès de José Bretón en preson provisionau sense dret a fiança per un presumptiu delictè "de detencion illegau qualificada de desaparicion de menors" e d'aute de "simulacion de delictè" (25).

---

(21)- Fundamentos de Derecho nº 1, 4, 6 y 8 de la Sentencia de la Audiencia Provincial de Córdoba (Seccion 3ª) 1/2013, de 22 de julio.

(22)- Fernando Onega, periodista RTVE. "La mañana" .

(23)- Canal Sur Noticias: "Todo sobre el caso Ruth y José", en línea, <http://www.canalsur.es/cronologia-del-caso-ruth-y-jose/309681.html> (consulta 8 de febrero de 2017).

(24)- Wikipedia Enciclopedia libre, Caso José Bretón.

(25)- Wikipedia Enciclopedia libre, Caso José Bretón.

XI- DILLIGÉNCIES D'INVESTIGACION E PRÒVES PERICIAUS

Eth Cas Bretón se caracterizèc per iniciar-se mejançant era denóncia deth pròpri acusat dera desaparicion des sòns hilhs, en tot començar atau era intervencion policèra respecte d'uns hèts que pas èren certi (26) ar auer-les aucidi eth madeish un temps abans. D'aguesta manera, anèc era Policia qui, tà exercici des sues competéncies e a causa dera interposicion d'aguesta denóncia, amièc a tèrme es prumèrs actes d'investigacion deth hèt delictivo. Dies dempús eth cas procedic a judicializarse deuant era existéncia d'indicis que metien de manifèst un clar comportament criminau per part de José Bretón, pes constantes contradiccions que lançaue eth sòn relat sus çò de succedit.

A conseqüéncia des discordàncies entre es conclusions que recuelhie er informe pericial elaborat pera Policia Scientifica e es quaus s'elaborèren quasi un an dempús, generèc ua enòrma discussion sus era valor probatorio qu'auie er informe pericial o era capacitat que dispòsen es jutges entà avalorar es donades que contien diti informes.

PRÒVES PERICIAUS:

Es informes periciaus des tecnicos de INFOCA e enginhèrs forestaus especialistes en incendis dera universitat de Córdoba determinèren qu'aqueles cendres trobades ena finca der acusat apartiegen a ua potentia hoguèra ena que se calcineren apuprètz 250 kg de lenha e ath torn de 80 litres de gasòil. Açò produsic en eth ua columna de hum que siguec detectada per cinc tors de vigilància de INFOCA, en tot arribar a arténher 394,8 mètres de nautor e qu'encara demoraue cauda ara arribada des autoritats. (27)

Segontes aguesti informes, era hoguèra auèc tres fases entre es 15:00 e 17:00 ores, en tot produsir-se ua gran combustion que precisaue de diuèrses dosificacions de hidrocarburo entà mantier-la pendent diuèrses ores enquia era sua extincion. Se podèc verificar era preséncia d'ua taula de hèr plaçat de forma invertida, era quau siguec utilizada entà crear un efècte pantalha equivalenta a ua pira funerària, damb era fin d'incrementar era temperatura, en tot arribar a arténher es 1.200°C. Ei dejós aguesta taula a on se descorbiren multiples vestigis que, sense lòc a doptes, èren de caractèr uassós.

---

(26)- Identificación de los vestigios.

(27)- Delito de simulación de delito por el que fue condenado.

Es rèstes uassosi trobadi ena hoguèra que se trobauen ena finca sigueren descartadi ar inici dera investigacion ath considerar-se en prumèr informe pericial, realizadi pera forense Josefina Lama, qu'aguesti apartiegen a uassi de petiti animaus (28), en tot èster refusadi pera Policia coma vestigis ath considerar-les irrelevantes ena investigacion. D'açò pòt extrèir-se qu'un error de taus dimensions pòt cambiar era direccion d'ua investigacion, qu'en cas s'esperlonguèc innecesariament pendent 11 mesi, e pòt provocar quitament que la condemne deuant uns hèts totaument desparièrs. Eth torn dera investigacion siguec tan gran damb eth liurament des nau informes qu'afirmen qu'es uassi trobadi ère d'umans, especificament de dus mainatges d'entre 2 e 6 ans. (29)

Eth Jutge d'Instruccion modifiquèc es delictes qu'i auie imputat a José Bretón en sòn prumèr acte de procesamiento (30), entà passar a tipificar es hèts coma dus presumptius delictes d'assassinat damb agravant de tanhença.

Eth perit Etxebarria a intervengut en procediment a instància dera mair des mainatges, ei díder, a realizat un judici pericial per part dera mare. Agust hèt, sense entrar ara laguens des avaloracions sus eth encèrts d'uno er aute. Mès aguest perit, Etxebarria siguec eth qu'afirmèc qu'aguesti uassi non èren de animaus, senon qu'èren d'umans, de mainatges.

---

(28)- El informe pericial realizado por una Antropóloga forense de la Policía Científica.

(29)- El informe pericial realizado por el perit aportado por la acusacion particular, concluyó que los restos hallados dientes y fragmentos de huesos eran de niños y no de animales.

(30)- Auto de procesamiento de 7 de mayo de 2011, en el que le acusaba de desaparición ilegal de menores con agravante de parentesco y denuncia falsa.

(Imatge 7)- Diario El País, Lo que cuentan los huesos

Dempús d'aguest error podem veir era importància qu'a er informe pericial, ja en procès penau, coma miei de pròva entà acreditar era comission d'un delicte o es circumstàncies restacades damb eth madeish. Era importància dera pròva pericial a anat en augment a mesura qu'era nòsta societat progressivament a artenhut majors còtes techniques e scientificas.

Gràcies ad aguest dusau perit contractat pera mair se h certificada qu'er anterior s'i auie confonut e que José Bretón tendra eth sòn puniment, de çò de contrari poderie auer demorat liure.

Aguesta setmana, tanben declaren deuant eth tribunau es expèrts der Institut de Sciéncias Forenses dera Universitat de Santiago de Compostela que sagèren extrèir eth ADN des rèstes uassosi trobadi ena candela dera finca des Bretón. (31)

---

(31)-Diario “El Mundo”.

XII- MESURES CAUTELARES

Es circumstàncies deth cas Bretón amèren a préner ua seria de mesures damb era fin d'assegurar era preséncia der imputat e evitar era suspension deth procès, en tot previer circumstàncies coma un ipotetic risc de fuga o era desaparicion de pròves que l'inculparàn. Eth jutge, en tot considerar-lo eth principau suspècte dera desaparicion des mainatges, adoptèc contra eth madeish ua seria de mesures cautelares damb era fin d'evitar es risqui qu'auem hèt mencion.

En aguest cas, es mesures cautelares pas sonque servissen coma en procès civiu entà garantir era execucion dera senténcia, senon qu'ath delà auràn de ténder a assegurar qu'era senténcia efectivament pogue requèir. (32)

Atau donques, existissen dus tipus de mesures cautelares: Es primèras son es que pretenen assegurar era preséncia der acusat en procès e que requèn ena detencion, preson provisionau, libertat jos fiança, Orde d'aluenhament.... Aguestes mesures son es aperades mesures cautelars personaus, as quaus me vau a referir. D'atra banda, es mesures cautelars reaus, que pretenen impedir era insolvéncia sobrevenida deth presumptiu responsable e assegurar es accions civius derivades deth delictu (33).

Es mesures cautelars de caractèr personau pòden definir-se “coma aqueres resolucions, normaument judiciais enes que se limite era libertat de moviment der imputat damb era finalitat d'assegurar era celebracion deth judici orau e eventuaument era senténcia qu'en sòn dia se pronóncie” (34)

---

(32)-Cfr. ARMENTA DEU, T., Op. cit., p. 168.

(33)-Temario de Derecho Procesal Penal. Ed. Colex, Madrid 2004, p. 193.

(34)-Derecho procesal penal. Ed. Tirant Lo Blanch, Valencia 2010, p. 176.

Pretenen per tant assegurar era subjeccion der imputat ath procès e, en sòn cas, era preséncia deuant er organ jurisdiccional, en tot evitar era frustracion dera celebracion deth judici orau

deuant eth Juzgador. Des deth moment en que se comet hèt crim e s'inícien es activitats instructoras enquia que se celèbre eth judici orau, transcurre un temps que, eth presomptiu culpable pòt desaparéisher en tot empedir era accion dera Justícia. Çò ei justament çò qu'ací se pretenie evitar, donques que José Bretón s'i auie convertit en principau suspècte deth cas.

Es mesures cautelares personaus aufrissen ua major importància en procès penau, donques que afècten a un dret fonamentau coma eth dera libertat. Era detencion e era preson provisionau, que son es quaus anat adoptades contra er acusat José Bretón e priven d'aguest dret ara persona.

Era principau mesura ei era detencion de José Bretón, en tot demorar coma eth principau responsable deth delicte. Era Policia Nacionau ac detiege pera existència d'indicis d'un possible delicte d'omicidi, atau coma d'aute delicte de denúncia faussa, que se hègen evident pes constantes contradiccions que lançaue eth en jutje sus çò de succedit.

Encara qu'a eth respecto eth sòn advocat argumentaue: “Me semblèc anticipada era sua detencion, e tanben me semblèc totaument anticipada era Orde de preson” (35). Mès era lei aplete aguesta mesura cautelar quan existís “certitud” dera participacion deth suspècte en un hèt delictivo o per indicis que li hèsquen semblar culpable.

Era detencion ei junhertz mesura cautelar de caractèr provisionau e teoricament aurie de durar çò de de besonh entà garantir “era realizacion des averiguaciones des hèts” (36); açò aurie de durar un temps minim, donques que non ei avient que cap de persona pogue èster privada de libertat indefinidament. Eth termini maximal dera detencion ei de 72 ores, qu'eth detengut aurà d'èster ponut en libertat o a disposicion dera autoritat judiciau, alavetz eth Jutge decidirà se passe a libertat o preson provisionau (art. 497 LECrim). En aguest cas, eth Jutge instructor decidic que en tot auer superat José Bretón eth temps maximal permetut, qu'eth madeish entrèsse en preson preventiva pendent tres ans, ja qu'existien indicis rasonables d'un presomptiu delicte de detencion illegau per desaparicion de menors e d'aute de simulacion de delicte.

---

(35)-Diario de Sevilla, 20-10-2011.

(36)- Art. 17.2 CE, Constitución española.

Era preson provisionau se tracte dera restriccion de libertat mès grèu que pòt existir en Ordenament juridic que consistís ena privacion de libertat absoluta, en tot èster tan grèu que pas existís era mès minima diferència entre era preson provisionau e era pena definitiva de preson (37).

.....

Eth legislador fixe eth termini maximal dera sua durada, que de manèra logica a en compde era durada dera pena que se pòt imposar ath presumptiu delinquent. Segontes eth tenor deth art. 504.1 LECrim, durarà eth temps imprescindible entà arténher quinsevolhe des fins previstes o quauqua pròva que justifique que non ei culpable, entà poder lheuar era mesura e deishar en libertat ath pres.

---

(37) Cfr. NIEVA FENOL. J., Op. cit., p. 181.

XIII- REPERCUSSION MEDIATICA DETH CAS

Es mejans de comunicacion an un naut grad de responsabilitat en com era societat percep era realitat. Mejançant es informacions publicades e aqueri tèmes que pas hèn part dera actualitat, s'encarguen de configurar era realitat e per tant persuadir ara audiència sus com li cau percéber eth mon.

Es principaus mejans son es mejans electronics, atau coma periodics digitaus e articles jornalistics. Ath delà, ei convenient destacar qu'aguest cas a estat un des mès coneishudi per part de tota era poblacion espanhòla a causa der immens interès mostrat per part dera societat.

Er advocat de Bretón, José María Sánchez de Pòrta, a insistit en qu'eth jurat popular que jutjarà ath sòn client ei contaminat per çò de mediatic deth cas deishanse influenciar pera opinion dera gent e des mejans de comunicacion. Eth letrado a assegurat que Bretón a ja estat "crucificado" des deth primèr moment e "condemnat" pera opinion publica en un judici parallel que li a mercat de per vida (38).

Eth principau problèma residís en qu'era informacion que se transmet pes xarxes sociaus pas ei contrastada, e en fòrça escasences pòt tractar-se d'informacion faussa o manipulada.

Dita informacion pòt causar discordància en aqueri que la consumissen, donques qu'en quauques escasences ei contrària ara proporcionada per quauqui mejans de comunicacion, coma poderie èster per exemple eth cas des diuèrsi programes de television o des periodics.

En 2011 quan s'anoncièc eth cas toti es programes de television coma Antena 3, Tele 5... comencerèn a especular sense cap tipus de pròves en tot pujar es sues pròpies opinions as hilats sociaus e periodicos, inclus arribèren hèr programes de television.

Eth problèma ven ara ora de realizar es judicis, donques qu'a causa d'aguesta repercussion mediatica "se basen fòrça còps en especulacions des ciudadans e miejans de comunicacions; e çò qu'ei peior, en quauqui casi contribuïssen a influïr enes decisions judiciais" (39)

---

(38)-La vanguardia 17/06/2013 11:52

(39)-CONFILEGAL, Los juicios paralelos o los juicios de la opinión pública.

XIV- ETH PROCEDIMENT PENAU DEUANT DETH TRIBUNAU DETH JURAT

Eth procediment penau cònste de tres fases: era fasa d'instruccion, era fasa intermediària e era fasa de judici orau.

1- FASA D'INSTRUCCION;

“Era fasa d'instruccion pòt conceptuarse coma eth conjunt d'accions tendentes a esclarecer es circumstàncies d'un hèt damb aparència de delicte, atau coma era averiguacion des circumstàncies deth presomptiu autor o autors (identitat, imputabilidad e culpabilitat) damb era finalitat de preparar eth judici orau” (40).

Ei a dider, en aguesta fasa d'instruccion cau investigar a trauès des apertientes dilligències, mès e préner es mesures cautelars oportunes entà assegurar aguesta investigacion. S’a d’investigar a trauès des dilligències apertientes, mès tanben en tot auer en compte es mesures cautelars a préner entà poder assegurar era investigacion.

Era fasa de instruccion se regule ena Lei de Enjuiciamiento Criminau espanhòla (LECrim). "Constituïssen eth somari es accions encaminades a preparar eth judici e practicades entà endonviar e hèr constar era perpetracion des delictes damb totes es circumstàncies que poguen influïr ena sua qualificacion e era culpabilitat des delinqüents, en tot assegurar es sues persones e es responsabilitats pecuniarias des madeishi" (41)

Er inici e eth posterior desenvolopament dera fasa d'instruccion ei supeditada ara existència d'un o diuersi hèts concrets qu'agen ua aparència delictiva. Aguesta fasa se tròbe dirigida peth jutge d'instruccion, eth quau decidís es dilligències d'investigacion qu'an d'amiar-se a tèrme.

Eth termini ordinari entara fasa d'instruccion d'un ahèr simple serà de 6 mesi e entà un ahèr complex de 18 mesi. Pas obstante, pòt èster iniciaument declarada coma ua causa simple e que pogue transformar-se en complexa.

---

(40)- Vlex, El fiscal y la fase de instrucción.

(41)- Artículo 299 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal.

2- FASA INTERMEDIÀRIA:

“Era fasa intermediària en un procediment penau ei aquera part deth procès que discurre entre era finalizacion dera fasa d'investigacion e er acte deth judici orau. Era finalitat d'aguesta fasa ei era determinacion de se concorren o pas es pressupòsti que justificarien en sòn cas era dubertura deth judici orau” (42)

Ei a dider, ei era que esta destinada a decidir s'ei possible iniciar eth judici orau ara vista de tot çò d'actuat ena fasa d'investigacion. Atau coma tanben s'an de decidir quauques causes.

Primer de tot, an de practicar-se naues dilligències d'investigacion. Seguidament, ei de besonh transformar eth procediment ara gravetat dera pena. Dempús, concretar s'ei de besonh era dubertura deth judici orau. E finalment, veire se i a beth pressupòst procesal qu'empedisque eth enjudiciament.

Era finalitat d'aguesta fasa ei era determinacion de se concorren o non es pressupòsti que justificarien en sòn cas era dubertura deth judici orau. Aguesta decision se pren un còp practicat totes es dilligències d'investigacion per part deth jutge instructor.

Concrètamant, “Practicades es diligències decretades de mestier o a instància de part peth jutge instructor entara investigacion des hèts, s'aguest considèrè fenit eth somari, ac declararà atau, en tot acordar remèter es actes (en tot includir totes es pèces) ath tribunau competent entath enjudiciament”. (43)

Daurit eth judici orau se da traslat entà que, en termini de 5 dies, eth Fiscu, en prumèr lòc, e successivament es actors civius hèsqen es sòns escrits de qualificacion (escrit d'acusacion). Aguesta fasa pòt durar coma molt 10 dies.

Un còp hètes es qualificacions pes acusacions se darà traslat as tractadi e responsables civius entà que presenten escrit ena sua defensa. E poder pasar ath judici orau.

---

(42)-SuperAbogado, Fase intermedia.

(43)-Artículo 622.1 de la Ley Enjuiciamiento Criminal, generalmente la Audiencia Provincial (artículo 14 LECrim).

3- JUDICI ORAU:

“Eth judici orau ei aqueth periòde o fasa que se desvolope en toti es procediment penaus que, un còp concludit era instruccion o investigacion e era fasa d'acusacion provisionau, se practiquen en eth es pròves e efectuen es allegacions en preséncia deth jutge o tribunau competent entà dictar era senténcia”. (44)

Ei era fasa centrau deth procès penau, que se desvolòpe deuant un Jutge diferents que eth coneishut ena fasa d'investigacion, çò que garantís que pas sigue “contaminat” per tota era informacion que s'age pogut recopilar ena instruccion e assegure era sua imparcialidad. En aguesta fasa se practique, coma nòrma generau, tota era activitat probatoria que servirà coma fundament ara senténcia.

En aguesta estapa. Eth Jutge de judici Orau escotarà ara Defensa e ath Ministèri Public, seguidament, se desahogan es pròves, dempús s'emeten es alegatos de clausure o fins pes parts e fin finala se delibera e se dicte ua senténcia que s'explique en eth oraument s'er imputat ei innocent o culpable.

Es audiéncias usualment duren de dues a quate ores en tot depéner des complexitats deth cas e se son implicadi advocats o testimònis.

---

(44)- Guías jurídicas, Wolters Kluwer.

4- SENTÈNCIA A JOSÉ BRETÓN:

Era Audiència Provincial de Córdoba a dictat sentència, ena que se condemne per eth a José Bretón coma autor de dus delictes d'assassinat en tot concórrer eth agravante de tanhença, ara pena de vint ans de preson per cadun d'eri, e coma autor d'un delicte de simulacion de delicte a ua pena de nau mesi de multa a arrason de dètz èuros ath dia.

Se li obligue ath delà, indemnizar ara mair des menors assassinadi damb cinc cents mil èuros, dus cents cinquanta mil èuros per cada mainatge, e ath Ministèri der Interior deth Govèrn d'Espanha en cent trenta sèt mil tres cents trenta cinc èuros, atau coma en Ajuntament de Córdoba en vint-e-dus mil cinc cents seishanta sèt èuros. Ath delà se li impose ua orde d'aluenhament en ua ràdio d'un quilomètre dera mair e pair-sénhers mairaus des menors per temps de vint-e-un ans.

Era sentència considèrè provat, coma ja soslinhèc eth jurat, que José Bretón planegèc er assassinat des sòns hilhs "coma venjança contra era sua esposa, dada era sua negativa a acceptar pacíficamente era ruptura matrimonial, era sua personalitat refractaria ara frustracion e eth sòn caractèr rencorós"(45).

Bretón "Pas suportèc", ditz era sentència, qu'era sua hemna decidisse separar-se d'eth e "dat eth sòn caractèr rencoroso e vengatiu (...) Decidic hèr-li damatge en çò mès sensible, qu'èren es sòns hilhs" (46).

Entad açò planifiquèc er assassinat qu'amièc a tèrme eth 8 d'octobre de 2011 ena finca des sòns pairs Es Quemadillas, "en tot cremar es còssi des mainatges abans o dempús de mòrti en ua pira funerària de gran poder calorific" dempús d'administrar-les medicament tranquilizantes e fingiendo dempús qu'i auie perdut as petiti en un parc de Córdoba.

---

(45)- rtv 22.07.2013.

(46)- rtv 22.07.2013.

Era Audiència Provincial arreconeish ena sentència que pas se pòt saber quin siguec eth mecanisme concrèt dera mòrt (intoxicacion medicamentosa, calcinacion), mès òc se pòt afirmar damb rotonditat, coma heren es perits pendent eth judici, que siguec violenta e omicida.

A raïtz d'aguest crim classificat coma omicidi damb alevosía donques que prepari damb anticipacion era mòrt des sòns hilhs e era venjança cap ara sua ex hemna, se li condemne a 40 ans de preson.

PART PRACTICA

I- ENTREVISTA AR ADVOCAT DE JOSÉ BRETÓN

Eth cas Bretón ei un des casi mès mediaticos des darrèri ans, que tracte sus era desaparicion e er assassinat des petiti Ruth e José. Per açò coma prumèra part practica d'aguest trabalh è decidit meter-me en contacte damb er advocat de José Bretón, José María Sánchez de la Puerta entà hèr-li ua seria de qüestions e atau conéisher e veir eth cas des d'un punt de vista mès professionau.

Aguesta entrevista siguec realizada a trauès d'ua trucada telefonica en mes de junhsèga, que mos compde en eth:

1- Qué pensó cuándo le comunicaron que tenía que llevar el caso?

Recuerdo que fue a las cinco de la mañana que me llamaron al teléfono de casa, y era la policía que me decía que “José Bretón te ha nombrado abogado, ¿usted puede aceptar esto?”. Yo ya sabía del asunto del que se trataba y decidí aceptar. Me llamaron a esa hora porque a las ocho querían hacer la primera intervención en la finca de “Las Quesadillas” y por lo tanto debería de estar allí a esa hora. Entonces yo me puse en contacto con la familia antes y en una hora se hizo todo. Pero yo lo considere como otro caso más.

2- ¿Puede hablarme del perfil criminal de Bretón?

En primer lugar, yo no soy nadie para juzgar a Bretón, pero durante los dos años que estuve tratando su caso semana tras semana, a fin de cuentas yo no conocía a esta persona. Bretón nunca me llegó a decir la verdad y yo se lo advertí muchas veces que el abogado era igual que el confesor, es confidencial, pero aún así se callaba muchas cosas, entonces yo tuve que partir de esa verdad y llevar el caso lo mejor posible.

Es un hombre tímido, corto, quisquillosa y sobre todo muy inteligente ya que había veces que iba incluso por delante de ti en las entrevistas.

3- ¿Cómo gestiona los conflictos emocionales que generan defender a una persona culpable?

Los abogados penalistas estamos acostumbrados a defender estas cosas y por eso lo tomé como un asunto más. A mi no me creó ningún problema moral, ya que el objetivo de un abogado es defender a su cliente por encima de todo. Yo durante mi vida he defendido hasta a violadores, quizás uno de los delitos más graves del ámbito penal, ya que un asesinato con la muerte se acaba en cambio un delito de violación esta carga la víctima la llevara toda la vida.

Por eso este caso no me produjo ningún problema moral ni psicológico ya que desde un principio me hice a la idea de que iba a defender a un asesino.

Aunque cabe decir que durante estos dos años coincidió con un problema de salud que tuve, pero que era totalmente ajeno. Tuve un cáncer y me operaron tres veces seguidas en dos meses y a día de hoy sigo intentando superarlo.

4- ¿Qué repercusión ha tenido en su carrera profesional llevar este caso?

Cuando yo me hice cargo de este asunto tenía 62 años, donde ya mi vida profesional estaba consolidada y estaba hecha, aún así le dió un poco más de realce al despacho ya que al ser un caso tan mediático se le dió más importancia a ese que a muchos otros. Pero tampoco fue una cosa “como para tirar cohetes”. Incluso le dediqué tanto tiempo a este caso que perdí muchos clientes ya que tenía que dedicar todo mi tiempo a llevar el caso del señor Bretón.

En definitiva, ya con esta edad en la que me encontraba no supuso un cambio muy grande dentro de mi carrera profesional, en cambio si me hubiera tocado con 30 años hubiera avanzado mucho.

5- ¿Alguna vez necesitó terapia psicológica para sobrellevar los casos? ¿Le resultó duro?

En absoluto, los abogados penalistas estamos “curtidos en muchas guerras y muchas batallas”. Con toda la gente que tratamos como violadores, estafadores, asesinos, drogas, psidas.... estamos ya acostumbrados. Personalmente no pensé nunca en la ayuda de un profesional para sobrellevar el caso ya que nunca me hizo falta.

Por otra parte, si que me ha resultado muy duro. Cuando dejaba el despacho y llegaba a casa no podía dejar de pensar en ello, era un asunto que siempre lo tenía en la cabeza las 24 horas del día. Era imposible evadirme porque ponía la televisión y salía el caso Bretón, porque pensaba en cómo podía ir contra autos que el juez dictaba y que sólo tenía tres días para recurrirlos. Me despertaba por las noches y seguía pensando en el mismo asunto.

6- ¿Qué opinión tiene de Ruth Ortiz?

No puedo opinar de ella. Pero, hemos coincidido en un buen número de ocasiones y es una señora que ha sufrido lo indecible porque la pérdida tan radical de dos hijos debe ser horrorosa para una madre. Sé lo que ella ha sufrido y el desequilibrio psicológico que puede tener con este asunto. Siempre ha sabido mantener el tipo, por ello no es que la vea con cariño, pero sí con simpatía.

7- ¿Hay algún caso del área penal que usted no coja por principios morales o seguridad?

Sí, ya no solo por seguridad, sino porque me repugnan. Los únicos casos que yo he rechazado es cuando he visto una falta de sinceridad enorme y una desconfianza por parte del cliente, por lo demás no.

8- ¿Te costó mucho lidiar con este caso? ¿Por qué?

Sí, por el hecho de que éste es un asunto que se ha desbordado a nivel internacional y ha sido muy mediático, muy triste, y jamás pensé que iba a llegar a esta tesitura.

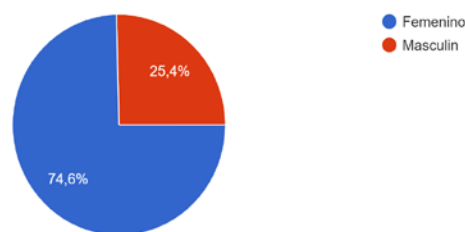
De cara a la opinión pública muchísimas veces la gente ha ido contra mí y tuve varios problemas por la calle, entre ellos insultos, encontrarme con el coche roto, también encontrarme en el portal mi casa particular carteles y fotografías de los niños de José Bretón. Son cosas que no tienen sentido, pero en fin, yo sabía donde me ponía cuando me hice cargo de este asunto y por lo tanto apechugue con las consecuencias.

II- ENQUÈSTES ARA POBLACION SUS ETH CAS BRETÓN E ES JUDICIS

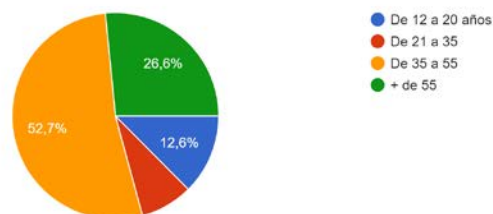
Er assassinat peth sòn pròpri pair des petiti Ruth e José siguec succedit en 2013, concrètament hè 8 ans. Qu'encara e auer estat un cas tan mediatic se sòl demorar en desbrembe. Per aguest motiu è decidit passar ua enquèsta ara poblacion e veir cuanta gent reaument s'enrrecorde o coneish aguest cas tan mediatic e ath delà veir quina opinion an sus eth respecte has preguntes plantejades.

Era enquèsta s'a dividit per genres, masculin e femenin e per edats des des 12 ans a majors de 55 ans. Destaque eth genre femenin damb 74,6% respecte ath masculin qu'aplete un 25,4%. Segontes era edat, damb 52,7% auem es persones d'entre 35 a 55 ans. Damb 26,6% es majors de 55. Entre 12 e 20 ans damb 12,6% e entre 21 e 35 damb 8,2%.

Genero
205 respuestas

Edad
207 respuestas

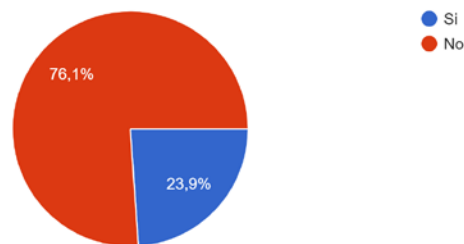

Un còp concretadi es aspèctes basics, se dividís era enquèsta en dues. Ua prumèra part que cònste de quate qüestions restacades damb era justícia, entà veir eth nivèu de coneishença. E ua dusau part que cònste de sies qüestions mès en relacion ath Cas Bretón, enes que mos centraram mès.

Començarè comentat era prumèra part dera enquèsta. Coma prumèra qüestion auem: "Consideres que coneishes eth mon dera justícia?". Coma resposta mès qu'evidenta, 76,1% dera poblacion pas coneish eth mon dera justícia deth temps que 23,9% considèrè que considere qu'ac coneish.

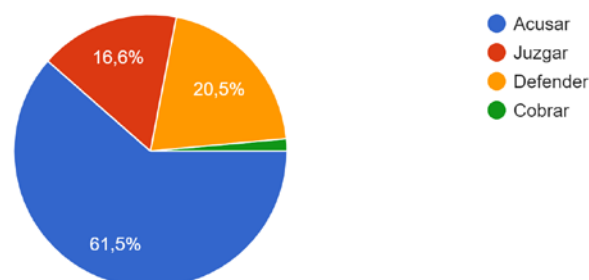
¿Consideras que conoces el mundo de la justicia?
205 respuestas

Era dusau qüestion se compause de quate opcions a escuélher e ditz: "Sabes quina ei era foncion d'un fiscau?". Es opcions son: "Acusar", "Deféner", "Jutjar" e "Crubar".

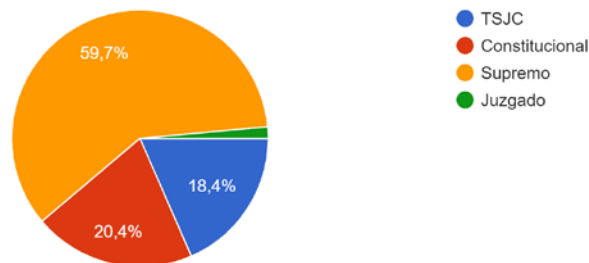
Era resposta corrècta ad aguesta qüestion ei "deféner" damb tan solet un 20,5% d'acerts. Se pòt veir que 61,5% dera gent ei confonut donques que pensen qu'era sua foncion ei "acusar". Eth 16,6% pensen qu'ei "jutjar" e 1,5% pensen qu'ei "crubar".

¿Sabes cual es la función de un fiscal?
205 respuestas

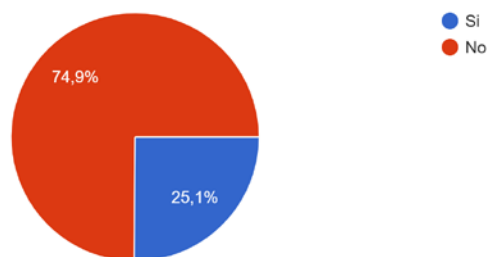
Era tresau qüestion ei: "Quin ei eth maxim organ de justícia en Espanha?". Que tanben i a damb quate opcions entà mercar. Es opcions son: "TSJC", "Costitucional", "Suprèm" e "Jutjat". Aquesta qüestion l'a acertada era grana mayoria damb 59,7% damb era resposta de "tribunau suprèm", era dusau mès votada a estat eth organo "constitucionau" damb 20,4%.

¿Cuál es el máximo órgano de justicia en España?
206 respuestas

Era darrèra qüestion d'aguesta prumèra part ei damb eth: "T'agradarie èster membre d'un tribunau popular?". Que sorprendentement 74,9% des vòts entà "non".

¿Te gustaría ser miembro de un tribunal popular?
207 respuestas

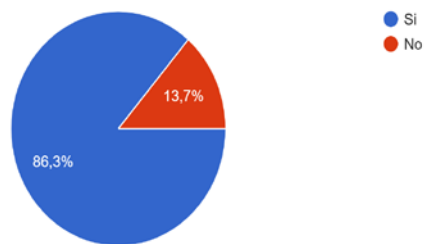

Coma conclusion d'aguesta prumèra part dera enquèsta podem extrèir que, era gran majoria des enquestats an ua minima idea sus eth tèma dera justícia mès cap era possibilitat que non les agrade ne les apassione fòrça eth mon dera justícia e deth dret.

Entà començar ja damb era dusau part, destinada a eth "Cas Bretón" hí un breu entratge en tot explicar de que se tractaue eth cas, entà meter en contèxt a tota aguesta gent que pas sabien de que anaue.

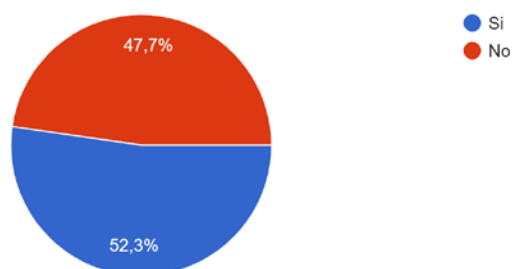
Era prumèra qüestion ei ua fòrça fonamentau, que ditz: "As sentut parlar deth cas Bretón?". En aguesta prumèra qüestion, podem veir damb molta diferéncia que s'obten 83,6% des vòts entà "òc" e 13,7% entà "non". Açò mos amie ara conclusion qu'era majoria des enquestats s'enrecorden d'aguest cas.

¿Has oído hablar del caso Bretón?
204 respuestas

Era següenta qüestion que formulè ei: "Crees que Bretón a quauque tipe de transtorn mentau?". Ei ei era prumèra qüestion que demore practicamente igualada. Damb 52,3% de vòts entà "òc" e 47,7% des vòts entà "non". Coma conclusion podem díder qu'era majoritat pense qu'a un parrabastatge mentau, a causa des sòns hèts.

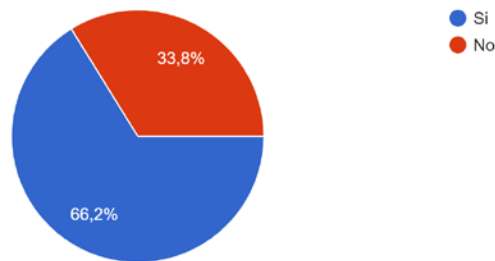
¿Crees que Bretón tiene algún tipo de trastorno mental?
197 respuestas

Coma tercera pregunta auem: "Coneixes eth tèrme de "Era violència vicària"?".

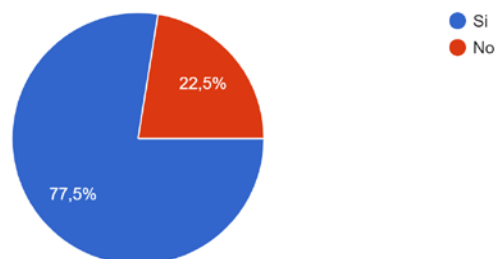
En plen 2021 eth tèrme de "violència vicària" ei fòrça vist, per açò es resultats non m'estonèren. Damb 66,2% entà "òc" e 33,8% entà "non", egalament eth porcentaje destinat a "non" ei pro anautit.

¿Conoces el termino de "La violencia vicaria"?
204 respuestas

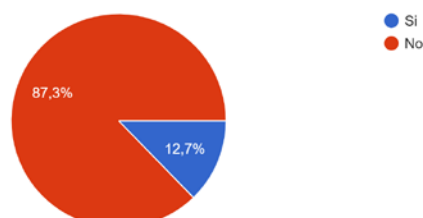
Restacada damb aguesta tresau qüestion podem extrèir era següenta: "Considères qu'eth cas Bretón formèc part d'ua violència vicària?". S'obten 77,5% pare "òc", en tot considerar que hec part d'ua violència vicària e 22,5% pare "non", en tot pensar çò de contrari.

¿Consideras que el caso Bretón formó parte de una violencia vicaria?
178 respuestas

Era abansdarrèra qüestion ei: "Series capaç d'aucir a quauquarrés per venjança?". Eth maximal des vòts van destinadi a "non", damb 87,3% e eth rèste damb 12,7% a "òc". Se pòt extrèir qu'era grana majoritat son èsters justis que cerquen abans era justícia qu'era venjança.

¿Serías capaz de matar a alguien por venganza?
204 respuestas

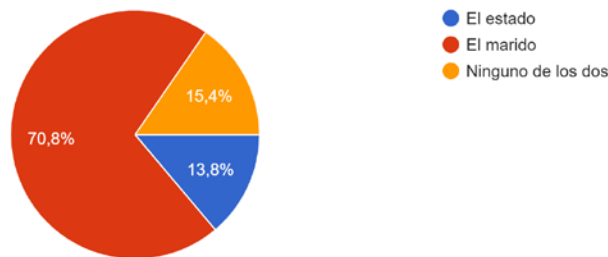

Era darrèra qüestion d'aguesta enquèsta en relacion ara mòrt des hilhs ei: "Qui considères qu'aurie de pagar economicament pera mòrt des hilhs?". Aguesta qüestion se compause de tres opcions a escuèlher. Se pòt elgir entre "er estat", "eth marit" (José Bretón) o "cap des dus".

Era responsa ère mès qu'evidenta, damb eth maxim de vòts (70,8%) entà "eth marit", seguidamente de 15,4% des vòts entà "cap des dus" e un 13,8 entà "er estat".

En conclusion, era gent pense qu'eth marit, ei díder, eth colpable ei eth quau deu cargar damb tot.

¿Quien consideras que debería pagar económicamente por la muerte de los hijos?
195 respuestas

Era enquèsta me servic entà veir qu'era gent non ei fòrça expèrta en dret ne justícia, mès que quan es judicis se tornen fòrça mediatics, alavetz era gent les seguís e d'aqui aprenen/aprenem quauquarren, coma per exemple que non cercam era venjança mès era justícia...

Podem extrèir tanben que era majoria de gent s'interèsse mès per agesti judicis de crims e assassinats que per d'aute mès normals coma pòt èster un panatòri.

Tanben, en aguesta enquèsta m'a ajudat a veir mès clara ua des mies ipòtesis sometudes en entratge "Eth Cas Bretón forme part d'ua violéncia vicària". Mercés ad aguesta enquèsta è obtengut 135 vòts en favor de qu'eth Cas Bretón forme part d'ua violéncia vicària, e uns 69 vòts que estan en contra d'aguesta afirmacion.

III- ASSISTIR A UN JUDICI EI COMA PENSAM?

Coma darrèra part practica m'aufriren era oportunitat d'assistir a un judici en Vielha eth passat dimars 21 de seteme de 2021. Decidi acceptar e anar entà veir reament coma se desenvolpe un judici e coma manèra de comparason frente ath Cas Bretón (donques qu'ad aquest judici non pogui assistir) e veir coma se manejen es advocats deuant era situacion, coma de clari son es sòns argument, coma dan es pròves periciaus es perits, coma testifiquen es acusadi e coma actue eth jutge deuant era situacion, entà atau poder comparar aquest cas damb eth Cas Bretón e trèir es mies pròpies conclusions.

Aquest judici ath que asisti eth darrèr dimars 21 de seteme, ère totaument desparièr ath Cas Bretón, donques qu'aquest ei un judici penau, e per contra jo asisti a un civiu. A raïtz d'açò explicare era mia experiéncia en aquest judici civiu e era comparacion damb eth judici deth Cas Bretón.

En prumèr lòc, un còp arribe me trobè damb ua sala pas fòrça grana. Que destacaue per un gran escritòri en forma de U. Ena part centrau deth escritòri, cara eth public, se tròbe eth jutge/magistrat (vestit damb un traje nere) e eth secretari judiciu.

Ara quèrra deth jutge se trove er advocat (damb traje e corbata, molt avariadi)

dera part denunciada e ara drete deth jutge, cara a cara damb er aute advocat auem era part denunciante e ath sòn costat eth fiscau, que l'ajudara a deféner .

En espaci centrau i a plaçat un micro entà realitzar es declaracions des parts e des testimònis. Ara fin dera sala i a quate files de cagires tant ara drete coma ara quèrra, que son aucupades era prumèra fila pes procuradors, un per part des actors e d'aute per part des demandats.

Es procuradors son es que representen ath client se sen ací peth tema covid, ja que non pòden meter-se ath costat des advocats, mès abans dera pandemia tostemp se seiguien ath costat esquèr der advocat. Es cagires restants que demoren estan destinades entath public, en aquest cas eth public era jo.

(Imatge 8)- FM ABOGADOS.

Ena sala judiciau tanben vedem ua grana television que servís a contactar damb es perits, testimònis o acusat, donques qu'a causa deth covid non estan obligadi a assistir se non vòlen.

Entà ja meter-mos en contèxte, aquest judici tracte sus ua negligéncia medica. Aquest cas occurric hè 11 ans, quan eth client (eth quau denóncie) assistís tath metge per prumèr còp donques qu'a fòrça estossegera. Es metge li è ua seria de qüestions enes qu'eth compde qu'ei un exhumaire e ex consumidor de cocaina des de hè fòrça pòc (e era tos ei un des sintomas). Eth centre medic arribe ara conclusion qu'aguesta estossegera proven peth hèt d'èster un ex humaire, e qu'ère çò de çò mèns normau, per aquest motiu non se decidic hèr cap pròva mèns, donques que non i auie d'alti simptoms entà auer de realizar-les. Eth centre medic actuec coma met en protocòl de sanitat "pas se pòden hèr radiografies de torax senseun mes seguit d'estossegera e damb sintomas grèus, evidentes e clari entà auer de realizar-les."

Dempús d'un temps, aquest client torne a assistir tath metge, e se queishe de que pòrte un mes damb estossegera e dus mesi damb frèbe e estossegera, alavetz e demane que li realizen ua radiografia entà veir s'ei quauquarren mèns grèu qu'ua simpla estossegera. Coma plan ditz en protocòl "sonque se podran realizar es radiografies damb un mes seguit d'estossegera", en cas deth client òc que segueie damb estossegera, mèns auec ua pausa de ua semana sense estossegera, pera quau causa non se li podie realizar aquesta radiografia.

Pòc temps dempús, li diagnostiqueren que estaue malaut de tuberculosis e que auie ua caberna d'uns 5cm, causa un shinhau impossibla donques qu'es cavèrnes triguen un an en crear-se. Deuant aquesta situacion, eth malaut contratèc a un advocat e denuncièc ath centre medic en tot amiar a tèrme aquest judici que de contunh explicarè coma se desvolopèc.

(Imatge 9)- Noticias en salud: Tuberculosis.

Aguest judici durèc ues 4 ores, des des 12 deth miei dia deth 21 de seteme enquiàs 16 dera tarde.

Prumèrament, abans de començar a cridar as testimònis e dar començament damb eth judici, eth demandat somet ues qüestions front ara pretension der actor, damb er objectiu d'opausar-se ath continuament deth procès, en tot allegar que pas ei satisfèt as condicions dera accion.

De contunh, d'un en un vieràn es tres testimònis per part deth centre medic a declarar es hèts. Ath prepausar era pròva de testimònis, s'exprimirà era sua identitat, damb eth nòm e cognòms de cadun, era sua profession e era sua abitança o residència e d'agues circumstàncies d'identificacion.

Es testimònis auràn d'arrespóner as qüestions sometudes tant pes actors coma des demandats. Es testimònis an d'arrespóner de manèra extensa, clara e sustot en tot díder era vertat e atau dar a compréner, en aguest cas, que pas se tracte d'ua negligència medica, donques qu'es metges heren çò que metie en protocòl.

Un còp acaben de testificar toti es testimònis entren es perits, qu'en aguest cas son quate e assistiran virtualmente per tèma covid a trauès dera television qu'i a ena sala. Eth perit ei ua persona imparcial qu'a era foncion de proporcionar un analisi tecnic e independent, sus uns hèts e pròves objectives, que poden ajudar ath tribunau a dictar ua resolucion justa. Atau coma, es perits tanben auràn dearrespóner as qüestions deth tribunau o des parts.

Coma è ja dit anteriorament, son quate es perits. Eth prumèr perit, ven contractat per part der actor, eth quau ditz qu'eth auesse realizat aguestes pròves e aguesta radiografia de torax entà atau gèsser de dobtes.

Eth dusau perit, que ven contractat per part deth centre medic, afirme qu'auesse hèt çò de madeish que hec eth metge en aguest moment, seguir eth protocòl de sanitat.

Seguidament, Coma tresau perit auem era metgessa forense, que non ei contractada per arrés e qu'ei era persona mès imparcial de totes, non se met de cap part, sonque arrespon as qüestions per part des actors e demandats.

Eth darrèr perit ei eth dera aseguradora, tanpòc ei contractat per cap part e ei un expèrt en investigar e analisar es causes deth cas. En tot determinar com a ocorrit, en tot avalorar es conseqüències e damatges e en tot concludir damb era indemnizacion que li correspon.

Acabe de declarar eth darrèr perit, atau que passam ath darrèr pas entà fenir eth judici, es conclusions. Coma primèr pas, eth que met era demanda garde era prescripcion (eth darrèr dia entà meter era demanda). En aguest cas, eth darrèr dia ère eth 20 de mai e per lo cual non i a constància que siguesse prescrita, donques que se passec deth termini (1 an). Eth client que metec era denúncia vedec qu'eth dia d'abans ère festiu donques se demorèc ath dia següent e se passèc deth termini per un dia.

Un còp esclarida aguesta donada importanta, es advocats presenten totes es pròves de forma breu e concisa e sense repetir tota era estona çò de madeish.

Es pròves mès considerables que se presenten son: qu'ère un exhumaire e qu'amiaue un mes d'estossegadera, dus mesi damb frèbe e estossegadera e pòc dempús li diagnosticquèren un bròt de tuberculòsi. Se li produsic tanben ua cavèrna de 5cm que se da per comprèner que ja existie des de hè temps pr'amor qu'es cavèrnes an de besonh un an entà crear-se, non pas tres mesi coma eth ditz.

Fin finau, eth jutge avalore es hèts e dictèsse senténcia. Diderà a quina part des dues li da era arrason o se non li da era arrason a cap e se demore de forma parciau. En aguest cas era part guanyadora son es demandats.

(Imatge 10)- Fotos de juez de stock, juez imágenes libres de derechos. Depositphotos.

Er objectiu principau d'aguesta part practica ei era comparason d'aguest respecte ath deth Cas Bretón. Era prumèra diferéncia ei qu'eth Cas Bretón ei un cas penau que compòrte un assassinat damb alevosia de dus menors e aguest dusau ei un cas civiu que compòrte ua negligéncia medica.

Eth cas civiu se resol mejançant ua negociacion economia o ua sancion imposada peth jutge, mès sense èster condemnat en preson. Per contra eth cas penau ei condemnat a ua multa nauta includida der empresonament pendent molti ans. Imposen pena privativa ara libertat, proïbicion d'apropar-se ara victima...

Eth Cas Bretón ath tractar-se d'un cas penau que triguèc mès d'un dia en realizar-se eth judici, donques qu'ère mès complèx, per contra aguest solet triguèc quate ores en resoler-se.

Fin finau, ua des diferéncias principaus, ei qu'enes casi civius arrés ges herit donques que tot se resòl mejançant era justícia, de forma justa. Per contra enes casi penaus, se se tracte d'un assassinat o omicidi, òc qu'i a persones que pòden gèsser herides e sustot se se hè de forma vengativa coma ac hec Bretón.

Un aute des objectius importants, ei veir coma se desvolope un judici. Reaument m'a estonat entà ben donques que tot aguesta fòrça plan estructurada e es advocats an un gran nivèu ena sua carrèra professionau. Era unica pega que li metaria ad aguest judici, ei eth temps, a estat un judici fòrça long e fòrça repetitiu.

CONCLUSION

Coma s'a pogut observar era majoria dera informacion sometuda an seguit es ipotèsis marcades en un principi ena introduccion.

En tot avalorar totes es ipotèsis e informacion considerable que s'an desvolopat ath long deth treball m'amien a extreir aquestes conclusions:

En prumèr lòc, respècte ara primera ipotèsis, “Era pression dera gent e mejans de comunicacion (tele, ràdio, premsa, hilats sociaus) pòden/an de influenciar en un judici (repercussion mediatica)”. Eth jutge campe era television, escote era ràdio quan va tath coche e lieg era premsa, a on i apareixen moltes opinions sus eth cas. Mès en tot auer en compte era dificultat de gestionar quinsevolh crisi que sigue de reputacion que pòt causar un damatge irreparable a persones fisiques, era responsa “politicament corrècta” serie “non”. Mès, resulte evident adméter que totes es persones èn influenciabes, çò que mos amiarie a arrespóner ara qüestion damb un “òc”.

Ara fin, tostemp ei eth jutge qui a eth darrèr paraula, mès pòt arribar qu'er acusat pas sigue tan colpable coma se dedusís des articles de premsa o que, en tot èster-ac se hesque front ara repercussion mediatica d'ua manèra digna e professionau.

Seguidament, respecte ara segona ipotèsi, “Aquest cas se classifique coma assassinat e pas coma omicidi”. Poder afirmar que se considere que concorrec era circumstància de assassinat, coma marque era ipotèsis, mès damb alevosía donques que se profite dera particulara situacion de indefension des mainatges, caracterizada pera edat e pera situacion de adormecimiento qu'aquest les i auie provocat, ei inevitable pas qualificar era conducta coma assassinat.

Mès s'ath delà considerèssem qu'auèc ensañamiento ena activitat criminau de José Bretón que, jos eth mèn punt de vista ei cèrt donques qu'amiaue dies premanint-ac, seríem deuant un supausat d'assassinat agreujat.

Finalment, era darrèra ipotèsi, “Eth cas Bretón forme part d'ua violència vicària”. Eth cas Bretón òc que n'ei un exemple, ja que ei aquera qu'a coma objectiu dañar ara hemna a trauès

des sòns èssers voludi, especiament des sòns hilhs. ... Agustes hilhes e hilhs sofrissen un damatge irreparable. Mès es mejans informatius non ac tractèren atau en aqueth moment, pr'amor qu'eth lenguatge s'adapte en foncion deth moment istoric e des "mòdes informatiques" qu'en aqueth moment se dan, e en aqueth moment eth cas Bretón non se sabíe enquia ara qu'ère ua violéncia vicària, sino un omicidi, un assassinat, violéncia de genre o violéncia damb era familia.....

En relacion ara part practica, en primèr lòc dedidí realizar ua entrevista ar advocat de José Bretón donques qu'ei una des persones mès importantes e que coneishie e amiaue milhor eth cas. D'aguesta entrevista pogui extrèir diuèrses causes. Primèr coma eth reaccione quan li comuniquen que auie qu'èster eth avogado d'aguest assassin. Dusau, coma eth gestionèc e lidiec damb toti es conflictes emocionaus que genère deféner a ua persona colpabla, que non ei bric facil. Podem concludir tanben que non sonque es mieis de comunicacion e gent extèrna ath cas pensaue que Bretón auie algun tipe de problèma.

Respècte ara enquèsta realizada podem destacar, qu'era majoria de gent coneish es concèptes basios d'un procès penau e qu'es sues opinions sus eth Cas Bretón concòrden damb es opinions qu'a eth jutge, eth advocat e era gent extèrna ath cas. Encara qu'açò pòt èster pera repercusion mediatica qu'auèc eth cas.

Era darrèra part practica m'a ajudat a conéisher un shinhau mès er ambit dera justícia, donques que jamès i auie assistit a un judici e non sàvia coma ère. Tanben è arribat ara conclusion que, ei era melhora manèra de resòler un problèma pacificamente, donques qu'as ath costat ua persona damb ua carrèra professionau que t'ajudara a guanhar eth cas de forma justa.

En conclusion, pendent era realizacion d'aguest trabalh è pogut introdusir-me un shinhau en mon juridic e arténher ua petita basa s'en un futur entri en quauqua facultat de dret.

Atau coma, è coneishut e informat sus un des judicis mès mediatics d'Espanha qu'enquia alavetz non coneishia.

Ath delà, a estat un trabalh que m'a agradat fòrça realizar e que non m'a pas supausat un gran esfòrç meter-me a trabalhar sus eth donques qu'ei un tèma que de vertat m'agrade. M'a hèt a veir que de vertat voi estudiar aguesta carrèra (doble grad de dret e criminologia) donques que

m'è demorat damb es desirs de saber mès e damb es ganes de qu'en un futur pogua èster jo era quau amie aguesti tipos de casi.

HÒNTS D'INFORMACION

<https://economipedia.com/definiciones/proceso-judicial.html#:~:text=El%20proceso%20judicial%20es%20el,partes%20aplicando%20la%20ley%20vigente.&text=Esto%2C%20ya%20que%20para%20poder,leyes%20que%20regulan%20este%20proceso.>

<https://elpais.com/noticias/jose-breton-gomez/>

<https://practico-penal.es/vid/tipos-procedimientos-penales-391382898>

<https://revistajuridicaib.icaib.org/los-asesinatos-reiterados-o-en-serie-el-inextricable-articulo-140-2-del-codigo-penal/>

<https://roleplayjuridico.com/actuacion-en-sala-en-el-juicio-oral-penal/>

https://sevilla.abc.es/andalucia/cordoba/sevi-errores-tragedia-cordoba-enf-202110071940_noticia.html

<https://vlex.es/vid/delito-asesinato-21-6-1-20-2-c-8-fa-17727754>

<https://vlex.es/vid/homicidio-tentativa-16810705>

<https://vlex.es/vid/on-ia-15397695>

<https://ws097.juntadeandalucia.es/ventanilla/index.php/que-hacer-ante-la-violencia-de-genero/el-proceso-judicial>

<https://www.20minutos.es/noticia/1420860/0/ninos-Córdoba/misterios-ruth-jose/Bretón/>

<https://www.abc.es/espana/20130712/abci-Bretón-culpable-jurado-201307121135.html>

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/abrir_pdf.php?id=PUB-DP-2019-110

<https://www.cerasa.es/media/areces/files/book-attachment-4470.pdf>

https://www.classicistranieri.com/es/articles/p/r/o/Proceso_jurisdiccional.html#:~:text=El%20proceso%20judicial%20es%20unitario,procedimiento%20distinto%20al%20procedimiento%20principal

<https://www.conceptosjuridicos.com/juicioordinario/#:~:text=Fases%20del%20juicio%20ordinario&text=Sumario%20o%20instrucci%C3%B3n%3A%20esta%20fase,Auto%20de%20Conclusi%C3%B3n%20del%20Sumario.>

<https://www.conceptosjuridicos.com/lecrim-articulo-14/>

<https://www.conceptosjuridicos.com/lecrim-articulo-299/>

<https://www.diariocordoba.com/cordoba-ciudad/2021/10/08/jose-breton-enfermeria-salir-prision-58131375.html>

https://www.diariodesevilla.es/andalucia/Policia-arresta-ninos-haberlos-matado_0_525248203.html

https://www.elconfidencial.com/sociedad/2012-09-05/el-juez-acusa-a-jose-Bretón-del-asesinato-con-alevosia-de-sus-dos-hijos_391768/

<https://www.elmundo.es/elmundo/2013/06/12/andalucia/1371054327.html>

<https://www.elmundo.es/elmundo/2013/06/30/andalucia/1372592277.html>

<https://www.elmundo.es/elmundo/2013/07/10/andalucia/1373447617.html>

<https://www.juntadeandalucia.es/organismos/turismoregeneracionjusticiayadministracionlocal/areas/justicia/organizacion/paginas/Ordenes-jurisdiccionaus.html>

https://www.lasexta.com/noticias/sociedad/cumplen-10-anos-asesinato-ruth-jose-caso-violencia-vicària-que-fue-juzgado-como-tal_20211008616043658821d1000187a432.html

https://www.lasexta.com/programas/equipo-investigacion/noticias/actitud-desafiante-breton-juez-caso-ruth-jose-entra-debate-porque-pierde_20211112618e97a40da58c000138cbfd.html

<https://www.navascusi.com/tipos-y-clasificacion-de-los-procedimientos-penales/>

<https://www.neurologia.com/noticia/6956/las-migranas-estan-asociadas-a-una-herencia-poligenica>

<https://www.rtve.es/noticias/20130722/Bretón-condenado-40-anos-carcel-asesinato-dos-hijos/720984.shtml>

<https://www.rtve.es/play/videos/la-manana/manana-1-declaracion-jose-Bretón/1880327/>

<https://www.sec2crime.com/2021/08/05/la-violencia-vicària-y-los-medios-de-comunicacion/>

ANNÈXES

Audio entrevista a José María Sánchez de la Puerta:

<https://drive.google.com/file/d/1qlsA92ey7V9mJauFq24PxjQhn7cWynUM/view?usp=sharing>

ENQUÈSTES

Link as respostes des enquèstes de cada persona:

https://docs.google.com/forms/d/1ZiGn5zT8tuD5RHLj70RdUcjeOraeA_djXaLjIgxvLNMs/edit#response=ACYDBNjXccPkFg0Wf473Yp3R1e090cHQCdqY_LWb-V-m2pZd8W29AqOrY9mehxXkTVPOK68

INVESJOVE

SENSE JUSTÍCIA NON I A PATZ

Autora: Paula Palacin Batmala

Tutor: Marcel Mayoral Espot

Centre: Institut d'Aran

Modalitat deth trabalh: Social

Eth present trabalh se centre ena analisi d'un des procèssi penaus mès coneishudi e mès mediaticics des darrèri tempsi en Espanha, eth Cas Bretón. Eth Cas Bretón se coneish pes eveniments restacadi damb era desaparicion e mòrt des frairs Ruth Bretón Ortiz, de sies ans, e José Bretón Ortiz, de dus, desapareishudi eth 8 d'octobre de 2011 ena ciutat de Córdoba e assassinadi peth sòn pròpri pair.

Eth trabalh s'estructure en tres grani blòcs principaus, en tot distinguir atau, ena primera part ua brèu introduccion sus es judicis. Seguidament, coma part principau e importanta deth trabalh, hèr analisi deth cas Bretón e fin finau ua part practica.

Era prumèra des tres parts consistís en ua explicacion introductòria sus es judicis, entà poder mès endauant analizar aquest cas en tot conéisher ja toti es concèptes d'un procès judiciu e tot çò que lo compause (fases, ordenes...). Era dusau part se centre ena analisi complèta deth cas Bretón. Er objectiu principau ei hèr ua analisi der assassinat des dus mainatges Ruth e José Bretón. Aquesti dus mainatges sigueren assessinadi de forma molt crudèu peth sòn pair en un atac clar contra era intencion dera sua esposa de divorciar-se.

Entà desvolopar aquesta part, partiram des ipotèsis següentes: En prumèr lòc, voi demostrar o veir s'era pression dera gent e mejans de comunicacion (tele, ràdio, premsa...) pòden influenciar en un judici (repercussion mediatica). D'autra banda, coma dusau ipotèsi: “Eth cas Bretón forme part d'ua violéncia vicària”. Ua qüestion que serà conestada enes següents apartats deth trabalh. Era darrèra ipotèsi ei, “Aquest cas se classifique coma assassinat e non pas coma omicidi”, qu'a mesura qu'auanci eth trabalh ac endonviarè.

Finalmet, era darrèra part deth trabalh consistís en ua part practica qu'aplete ua entrevista ar advocat de José Bretón. Tanben eth resultat d'ua serie de enquèstes realizades. E finaument, coma part importanta, assistir a un judici entà poder conéisher coma se defenen es advocats deuant eth cas e coma actue eth jutge.

Atau madeish, è escuelhut aquest tèma restacat damb es judicis, pera mia grana passion peth contorn criminalistic e penau restacat damb eth dret. Decidí hèr eth trabalh d'aquest tèma donques que m'agradarie en un futur estudiar un doble grad de dret damb criminologia e atau poder arribar a conéisher mès prigondament eth mon dera justícia.

1- PROCÈS JUDICIAL

Un còp qu'era denóncia arribe en jutjat, s'inície eth procès judiciau. Pòt semblar-te complèxe, mès era sua tramitacion seguís ues nòrmes establides que garantissen es tòns drets e es deth presomptiu agresor.

Eth procès judiciau ei eth conjunt de tramits o actes realizadi deuant ua autoritat judiciau entà resòlver un conflicte entre diuèrses personas en tot aplicar era lei en vigor (nòrmes valgudes e efectives).

Se caracteritze ja que ei unitari, en sentit que se dirigís a resòlver ua qüestion, mès qu'admet era discussion de questions segondàries ar interior deth madeish. En aguest cas, cada ahèr segondari darà origina a un procediment diferent qu'eth principau.

Resumidament, eth procès judiciau s'inície quan un demandant daurís un judici o quan ac daurís eth madeish tribunau. Eth dusau eveniment s'apère, de mestièr. E finalize damb ua senténcia, que portara a tèrme eth tribunau o eth jutge en tot determinar ua resolucion judiciau.

Eth procès penau comence damb era preinstruccion, fasa qu'eth jutge dictamine er acte. Dempús, ena fasa d'instruccion es parts an de presentar totes es pròves sobratz eth imputat ath jutzgador. Era tresau fasa compren eth judici e culmine en tot dar pas ara quatau fasa qu'ei era senténcia.

2- PRINCIPAUS ORDES JURISDICCIONAUS

Es ordes jurisdiccionalaus son un conjunt d'òrgans encargadi d'examinar es litigis sus matèries pròpies deth dret privat. A on er Estat exercís era sua sobeiranetat; Territòri laguens eth quau exercís es sues foncions un jutge o tribunau. Se coneishen quate ordres jurisdiccionalaus:

- **Civiu:** Se resòlven en aguesti tribunaus es reclamacions qu'es ciutadans, enterpreses o entitats formulen entre si, coma per exemple reclamacions de deutes, es ahèrs relatius a comunitats de propietaris, eca. e que non compòrten ua pena que prive de libertat.
- **Penau:** Organ judiciau jutjat per un solet jutge que, entre d'autes foncions, coneish des deth primèr moment eth judici des delictes punidi damb pena de preson. Coma per exemple, cométer un assassinat coma en cas de Bretón.
- **Contenciós-administratiu:** Se resòlen es reclamacions efectuades per ciutadans o entitats, front as Administracions Publiques e se contròtle era legalitat dera sua accion.
- **Sociau:** Se resòlen es conflictes des treballadors e empresaris, e es reclamacions front ara Seguretat Sociau en matèria d'incapacitats, jubilacions o pensions.

3- ER ORDE PENAU E ES PRINCIPAUS PROCEDIMENTS PENAUS

Eth procès penau a per objècte era averiguacion deth delicte, era identificacion deth delinquent e eth sòn grad de responsabilitat en delicte, atau coma era imposicion d'ua pena, o ua mesura de seguretat e d'ua responsabilitat civiu. Es principaus procediments penaus son:

- **Procediment ordinari:** Son es delictes punidi damb penes privatives de libertat per termini superior a 9 ans.
- **Procediment Abracat:** En sòn defècte, eth judici abracat impose penes privatives de libertat inferiora a un an, o se non, de natura desparièra.
- **Procediment sus delictes leugèrs:** Ei aplicable quan se jutgen infraccions tipificadas en Còdi Penau qualificades coma delictes leugèrs.
- **Judici Rapid:** Se seguirà entara instruccion e enjudiciament de delictes qu'amien pena de preson non superiora a cinc ans, o de dètz ans, enes casi qu'er inici deth judici s'age produsit en eth en vertut de atestat policiau.
  - **Procèssi especiaus:** Son aqueri procediments penaus que se seguissen pera circumstància especiau dera persona investigada e que se seguís per eth un procès penau damb ues caracteristiques tanben especiaus.

4- ES FASES DETH PROCEDIMENT PENAU ORDINARI

Un procediment penau ordinari ei un tipe de procès penau reservat entà tipos de judicis que compòrten delictes mès grèus. Pòden èster sancionadi damb penes de preson de mès de 9 ans. Aquest procediment se dividís en fases:

- **Fasa inicial:** S'iniciarà mejançant era denóncia que consistís en investigar es hèts delictius, determinar er autor e es responsabilitats, e tanben adoptar mesures.
- **Fasa d'instruccion:** En aquesta fasa d'instruccion cau investigar a trauès des apertients des dilligències e préner es mesures cautelars oportunes entà assegurar aquesta investigacion.
- **Fasa intermediària:** Se place entre era conclusion dera instruccion e era celebracion deth judici orau. Comence dempús der acte de conclusion deth somari qu'eth Jutge d'Instruccion dicte en eth er acte de tractament.
- **Judici orau:** Aquest periòde finau comence damb er acte confirmatòri deth somari. S'an d'acceptar o denegar es pròves prepausades e dempús deth transcors deth judici orau calerà declarar eth judici vist entà senténcia que se dictarà enes 3 dies següents.
- **Senténcia:** Acabat eth judici orau, se dicte senténcia. Qu'ei era resolucion judiciau que met fin ath procès en tot resòlver de forma definitiva er ahèr criminau e en tot declarar era culpabilitat o innocéncia der investigat.
- **Fasa d'execucion:** Ei era darrèra fasa. A per objectiu eth compliment dera senténcia dictada tant en apraiament deth damnatge, coma ena pena de preson.

5- CAS BRETÓN

Eth Cas Bretón se coneish damb es eveniments restacadi damb era desaparicion e assassinat des frairs Ruth Bretón Ortiz, de sies ans, e José Bretón Ortiz, de dus, eth 8 d'octobre de 2011 ena ciutat de Córdoba. Andús sigueren assassinadi peth sòn pair, José Bretón Gómez, e es sòns cadavres sigueren calcinadi per aguest madeish, sense deishar rèstes identificables des menors.

Eth cas siguec objècte d'ua fòrta cobertura mediatica, iniciaument pr'amor qu'eth pair assegurèc qu'es mainatges desapareisheran pendent ua distraccion d'eth, mentre jogauen en un parc dera ciutat cordobesa.

Entà executar dit plan, José Bretón decidic qu'eth lòc mès segur serie era finca des sòns pairs, plaçada en poligon des Cremades, coneishuda coma Finca Des Quemadillas, en Córdoba; atau coma qu'era data avienta serie eth dia 8 d'octobre de 2011, en tot profiter qu'aguesta dimenjada serie damb es sòns hilhs.

Damb dita finalitat, comencèc ua sèria de preparatius. Atau, en tot profiter qu'un mètge psiquiatra que l'auie tractadi ans abans e damb qui i auie consultat recentament, li auie recetat uns medicaments tranquilizants, aperadi "Orfidal" e "Motiven". José Bretón les cromptèc eth dia 29 de seteme de 2011 en ua farmàcia entà, un còp arribat eth moment, poder adormir e aucir as sòns hilhs facilaments.

Ath madeish temps, José Bretón inventèc ua coartada entara desaparicion des sòns hilhs, en tot decidir fingir que se les auie perdut en un parc, entad açò, hec ua espècia d'experiència damb es sòns nebots, es hilhs dera sua fraia Catalina Bretón eth maitin deth dia 6 d'octobre de 2011, en tot deishar-les solets uns moments quan les amiaue tath collègi.

Tot comence eth dia 7 d'octobre de 2011, quan José Bretón apletèc as sòns hilhs en Huelva e partic damb eri a Córdoba, a on prumèr sigueren en casa des pairs de José Bretón e posterioraments en casa dera sua fraia, a on deishèc as mainatges. Des d'aquiu se dirigic ara finca Des Quemadillas a fin de trèir deth maletèr deth coche e deishar aqui es garrafes de combustible (80 litres de gasòl) qu'auie cromptat aguest madeish maitin en Huelva.

En maitin deth dia 8 d'octobre, José Bretón e es sòns hilhs sigueren en casa de Catalina, a on Bretón demorèc damb es sòns hilhs e nebots enquiàs 13:30, mentre era sua fraia hège era croma. Quan tornèren, Bretón e es sòns hilhs anèren a cercar eth sòn coche en casa des pair-sénhers. Aquiu, Bretón hec a creir ara sua familia que se dirigie a minjar damb uns amics, quauquarren qu'ere faus.

Ath gesser dera casa des sòns pairs, José Bretón, amassa damb es sòns dus hilhs, se dirigic damb eth sòn veïcul tara finca Des Quemadillas, subministrant-les as mainatges pendent eth trajècte, o en arribar ara madeisha, un nombre indeterminat de pastilhes tranquillizantes “Motiven” e “Orfidal”, entà facilitar era sua mòrt. Un còp qu'arribèren ena finca, sus es 13:48 ores, José Bretón telefonèc de nau ara sua esposa, sense qu'artenhesse comunicar damb era, per çò que decidic seguir damb era sua intencion.

Acte seguit, un còp ena finca, preparèc ua espècia de pira funerària damb elements essenciaus ja auie disposadi, entre diuèrsi irangèrs e sense visibilitat des der exterior, que placèc enes còssi des sòns hilhs (sense que podesse determinar-se se ja èren sense vida o encara non auien mòrt). Aluguèc ua grana hoguèra damb uns uns 250 kilogrames e 80 litres de gasòl, qu'arribèc a arténher temperatures d'enquia 1200 °C, en tot arténher un efècte similar ath d'un horn crematòri. Deuant era magnitud dera temperatura, es parts des còssi des mainatges desapareisheran rapidament, en tot demorar unicaments uns rèstes uassosi. José Bretón demorèc ath costat dera hoguèra enquiàs 17:30, entà assegurar-se era totau calcinacion e desaparicion des còssi des sòns hilhs.

De contunh, José Bretón conducic enquiara “Ciutat des Mainatges” cordobesa, sus es 18:01. Quan José Bretón considerèc que ja auie transcurrit un temps sufisent entà hèr credibla era fictícia desaparicion des sòns hilhs, telefonèc ath sòn frair Rafael, sus es 18:18, en tot dider-li qu'auie perdut as mainatges, en tot arténher que tant eth sòn frair coma eth sòn cunhat José Ortega anèssen tara “Ciutat des Mainatges” entà iniciar era recèrca.

Sus es 18:41 ores, José Bretón cridèc ath telefòn d'emergències 112 en tot comunicar era desaparicion des sòns hilhs, en tot provocar era intervencion dera policia. Anèc sus es 20:43 tara Comissaria de Policia Nacionau de Córdoba entà presentar denúncia pera desaparicion, en tot dar lòc ara incoacion d'un procediment judiciu, maugrat conéisher perfèctament que non auie existit tau desaparicion en parc, mès qu'eth auie dada mòrt prèviament as sòns hilhs.

Es policies, mètgès forenses, perits... Ja sabien que Bretón auie estat eth colpable dera mòrt des sòns dus hilhs e eth madeish que provoquèc era faussa desaparicion.

Prumèrament, ja qu'en un primèr informe era antropològa forense analisèc diuèrsi rèstes uassosi trobadi ena hoguèra Des Quemadillas, que tau coma didec, Francisco Etxeberria, aguesti uassi trobadi ena hoguèra corresponien a umans, concrètament a mainatges de dus e sies ans.

Seguidament, ei provat qu'eth crim s'amièc a tèrme per venjança contra era sua hemna dempús qu'aguesta li anoncièsse en seteme de 2011 que volie separar-se e demorar-se a víuer en Huelva damb es sòns hilhs. Alavetz er acusat concebec era idèa de dar mòrt as mainatges coma venjança contra era sua esposa.

Açò se tracte de violència vicària, un fenomèn alavetz sense nòm mès qu'enes darrèri mesi s'a revelat coma ua des manèras mès crudèus de matractament der òme cap ara hemna.

Coma s'a ja dit anteriorament, ei ua forma de venjança entara mair des mainatges, quan li comunique era sua intencion de divorciar-se. José Bretón concep alavetz era idèa de dar mòrt as mainatges.

Podem classificar aquest cas coma un assassinat, en tot concórrer era agravanta d'alevosia. Se considèra assassinat ja que Bretón a causat era mòrt de ua auta persona. E alevosia ja qu'eth planegèc e preparèc er assassinat des sòns hilhs de manèra perfècta entà qu'arren se li escapèsse. Ath delà, se realizèc a traïcion en tot saber qu'era victima pas se podera deféner.

Aquest cas siguec un cas fòrça mediatic en eth qu'intervengueren fòrça mejans de comunicacion, coma era premsa, era tele, ràdio, hilats sociaus....

Eth principau problèma residís en qu'era informacion que se transmet pes hilats sociaus non ei contrastada, e pòt tractar-se d'informacion faussa o manipulada. Dita informacion pòt causar discordància en aqueri que la consumissen, donques qu'en quauques escadences ei contrària ara proporcionada per quauqui mejans de comunicacion.

judici

Eth judici a José Bretón comencèc eth 17 de junh de 2013 ena Audiència Provincial de Córdoba damb era eleccion deth jurat popular. Ena prumèra jornada, realizèren es sues exposicions inicials eth fiscau e es parts. Enes dies posteriors declarèren a José Bretón, qui neguèc auer-les aucit o sumministrat pastilhes en tot díder que "darie era vida entièra" pes sòns hilhs e que les volie "damb holia", mès e era mair, en ua declaracion didec que preneç era decision de divorciar-se pr'amor qu'era sua vida ère "infeliz" e que quan José Bretón li comunicuèc era desaparicion des mainatges sabie que "non tornarie a veder-les mès".

Pendent eth judici, Bretón hec notar fòrça contradiccions que li hegen veir cada còp mès colpabla. Se contradidie ara ora de díder a on auie minjat, donques que prumèr didie en casa dera sua fraia, dempús damb era sua mair e dempús damb un amic. Tanben didec qu'es pastilhes que li recepuèc eth psicòlog les lancèc un dia dempús de crompar-les, etc.

Eth 8 de junhsèga, gràcies as informes finaus presentadi peth Ministèri Fiscau, era acusacion particulara e era defensa, Bretón preneç era paraula ena darrèra session deth judici e se declarèc "innocent des hèts" que se li imputauen. Pera sua part, era fiscau afirmèc que i auie "pròves coma punhs" que Bretón aucic "dera forma mès crudèu possibla" as mainatges e dempús cremèc es sòns còssi.

Eth 22 de junhsèga eth jurat dictaminèc era culpabilitat de Bretón per unanimitat, en tot èster condemnat a 40 ans de preson (20 per cadun des dus assassinats).

6- PART PRACTICA

Era tresau part d'aguest trabalh consistís en ua part practica. Aquesta part practica se dividís en tres. Prumèr damb ua entrevista ar advocat de José Bretón, José María Sánchez de Puerta. De contunh, damb ua enquèsta realizada a tota era poblacion entà atau conéisher es sòns concèptes basics sus era justícia e çò que pensen respècte ath Cas Bretón. E fin finau, coma darrèra part, era assisténcia a un judici civiu realizat ena Val d'Aran entà atau veir reament coma se desvolope un judici, coma defenen es advocats as sòns clients e coma actue eth jutje e deuant era situacion e tanben coma manèra de comparason front ath Cas Bretón.

En prumèr lòc, era entrevista a José María Sánchez de Puerta englobe ua sèria de qüestions restacades damb eth Cas. Coma per exemple: era sua prumèra impression ath saber qu'auie d'amiar aguest cas. Coma eth definís a José Bretón. S'aguest cas li produisic problèmas mentaus....

Aquesta entrevista m'a ajudat non sonque entà conéisher un shinhau mès sus eth cas, senon tanben entà veir s'era opinion qu'a ua des persones importantes qu'amie eth cas ei eth madeish que se ditz pes mejans de comunicacion e hilats sociaus.

En dusau lòc, è decidit passar ua enquèsta ara poblacion entà veir guaira gent reament se'n brembe o coneish aguest cas tan mediatic e ath delà veir quina opinion an sus eth respècte as preguntes plantejades. Era enquèsta se dividís en dues parts: Era prumèra part sus quate preguntes sus era justícia e era segona part sies preguntes respècte ath Cas Bretón.

Era enquèsta me servic entà veir qu'era gent non ei massa expèrta en dret, mès que quan es judicis se tornen fòrça mediatics, alavetz era gent les seguís e d'aquiu aprenen quauquarren.

Finalment, coma darrèra part practica decidí assistir a un judici eth passat 21 de seteme de 2021. Un judici civiu, sus ua negligéncia medica. Er objectiu principau d'aguesta part practica ei era comparason d'aguest respècte ath deth Cas Bretón e un aute des objectius, ei veir coma se desvolope un judici.

Reament assistir a un judici m'a estonat entà ben, donques tot ei plan estructurat e es advocats an un gran nivèu ena sua carrèra professionau. Era unica pega que li meteria ad aguest judici, ei eth temps. A estat un judici fòrça long e fòrça repetitiu.

7- CONCLUSION

En conclusion, pendent era realizacion d'aguest trabalh è pogut introdusir-me un shinhau en mon juridic e arténher ua petita basa s'en un futur entri en quauqua facultat de dret.

Atau coma, è coneishut e informat sus un des judicis mès mediatics d'Espanha qu'enquia alavetz non coneishia. E sustot è pogut assistir a un judici entà conéisher aguest mon mès a hons.

En tot avalorar totes es ipotèsis e informacion considerabla que s'an desvolopat ath long deth treball, m'amien a extreir aquestes conclusions:

En prumèr lòc, respècte ara primera ipotèsi, “Era pression dera gent e mejans de comunicacion (tele, ràdio, premsa...) pòden influenciar en un judici (repercussion mediatica)”. En tot auer en compde era dificultat de gestionar quinsevolh crisi que sigue de reputacion que pòt causar un damnatge irreparable a persones fisiques, era responsa “politicament corrècta” serie “non”. Mès, totes es persones èm influenciabls, çò que mos amiarie a arrespóner ara qüestion damb un “òc”.

Seguidament, respècte ara segona ipotèsi, “Aguest cas se classifique coma assassinat e non pas coma omicidi”. Poder afirmar que se considèra que concorre era circumstància de assassinat, coma marque era ipòtesis, mès damb alevosía donques que se profite dera particulara situacion de indefension des mainatges, caracterizada pera edat e pera situacion de dormilhon qu'aguest les auie provocat, ei inevitable de qualificar era conducta coma assassinat.

Finalment, era última ipòtesis, “Eth cas Bretón forme part d'ua violéncia vicària”. Eth cas Bretón òc que n'ei un exemple, ja qu'ei aquera qu'a coma objectiu damnatjar ara hemna a trauès des sòns èssers voludi, especiuaments des sòns hilhs. Per contra, es mejans informatius non ac tractèren atau en aqueth moment, pr'amor qu'eth lenguatge s'adapte en foncion deth moment istoric e des “mòdes informatiques”, qu'en aqueth moment se dan, e en aqueth moment eth cas Bretón non se sabíe qu'ère ua violéncia vicària, senon que se consideraue un omicidi, un assassinat, violencia de género o violencia damb era familia.....

Coma conclusion finau, a estat un trabalh que m'a agradat fòrça realizar e que non m'a pas supausat un gran esfòrç meter-me a trabalhar sus eth donques qu'ei un tèma que de vertat m'agrade.

HÒNTS D'INFORMACION

https://es.wikipedia.org/wiki/Caso_Jos%C3%A9_Bret%C3%B3n

<https://economipedia.com/definiciones/proceso-judicial.html#:~:text=El%20proceso%20judicial%20es%20el,partes%20aplicando%20la%20ley%20vigente.&text=Esto%2C%20ya%20que%20para%20poder,leyes%20que%20regulan%20este%20proceso.>

<https://elpais.com/noticias/jose-breton-gomez/>

<https://practico-penal.es/vid/tipos-procedimientos-penales-391382898>

<https://revistajuridicaib.icaib.org/los-asesinatos-reiterados-o-en-serie-el-inextricable-articulo-140-2-del-codigo-penal/>

<https://vlex.es/vid/delito-asesinato-21-6-1-20-2-c-8-fa-17727754>

<https://vlex.es/vid/homicidio-tentativa-16810705>

<https://vlex.es/vid/on-ia-15397695>

<https://ws097.juntadeandalucia.es/ventanilla/index.php/que-hacer-ante-la-violencia-de-genero/el-proceso-judicial>

<https://www.20minutos.es/noticia/1420860/0/ninos-Córdoba/misterios-ruth-jose/Bretón/>

<https://www.abc.es/espana/20130712/abci-Bretón-culpable-jurado-201307121135.html>

https://www.boe.es/biblioteca_juridica/abrir_pdf.php?id=PUB-DP-2019-110

<https://www.cerasa.es/media/areces/files/book-attachment-4470.pdf>

https://www.classicistranieri.com/es/articles/p/r/o/Proceso_jurisdiccional.html#:~:text=El%20proceso%20judicial%20es%20unitario,procedimiento%20distinto%20al%20procedimiento%20principal

<https://www.conceptosjuridicos.com/juicioordinario/#:~:text=Fases%20del%20juicio%20ordinario&text=Sumario%20o%20instrucci%C3%B3n%3A%20esta%20fase,Auto%20de%20Conclusi%C3%B3n%20del%20Sumario.>

<https://www.conceptosjuridicos.com/lecrim-articulo-14/>

<https://www.diariocordoba.com/cordoba-ciudad/2021/10/08/jose-breton-enfermeria-salir-prision-58131375.html>

https://www.elconfidencial.com/sociedad/2012-09-05/el-juez-acusa-a-jose-Bretón-del-asesinato-con-alevosia-de-sus-dos-hijos_391768/

<https://www.elmundo.es/elmundo/2013/06/12/andalucia/1371054327.html>

<https://www.elmundo.es/elmundo/2013/06/30/andalucia/1372592277.html>

<https://www.elmundo.es/elmundo/2013/07/10/andalucia/1373447617.html>

<https://www.juntadeandalucia.es/organismos/turismoregeneracionjusticiayadministracionlocal/areas/justicia/organizacion/paginas/Ordenes-jurisdiccionaus.html>

https://www.lasexta.com/noticias/sociedad/cumplen-10-anos-asesinato-ruth-jose-caso-violencia-vicària-que-fue-juzgado-como-tal_20211008616043658821d1000187a432.html

<https://www.navascusi.com/tipos-y-clasificacion-de-los-procedimientos-penales/>

<https://www.neurologia.com/noticia/6956/las-migranas-estan-asociadas-a-una-herencia-poligenica>

<https://www.rtve.es/noticias/20130722/Bretón-condenado-40-anos-carcel-asesinato-dos-hijos/720984.shtml>

<https://www.rtve.es/play/videos/la-manana/manana-1-declaracion-jose-Bretón/1880327/>

<https://www.sec2crime.com/2021/08/05/la-violencia-vicària-y-los-medios-de-comuniacion/>